

Tömeges vagyonrevízió a Skoda-botrány miatt

Husz feljelentés érkezik naponként a Skoda-bizottsághoz előkelő politikusok ellen — Akták ellüftetésével vádolják Calinescut

Bucurestiből jelentik: A Skoda-ügy mai tárgyalásán Dimiriu, a bizottság elnöke felolvasta Mihalachenak ismert szövegű levelét, amelyben kéri, hogy a Skoda-ügyet vizsgáló bizottság szőlította fel a vagyonellenőrző bizottságot, hogy lunian vagyonának eredetét megvizsgálja. Az elnök mindjárt a levél felolvasása után megállapítja, hogy ez a feladat nem tartozik a bizottság hatáskörébe. Lunian, aki mint ismeretes, a Skoda-bizottság tagja, kéri, hogy a bizottság munkájának befejezése után ismét tárgyalják a kérdést, ami különben felesleges, mert egészen valószínű, hogy a volt miniszterek maguk fogják kérni vagyonuk ellenőrzését.

Dimitru elnök ezután rámutatott arra, hogy naponként kapja a névtelen leveleket, amelyek különböző magas állású személyiségek vagyonellenőrzését sürgetik.

Ezeknek a leveleknek egy külön dossziét fektettek fel és a bizottság munkájának elvégzése után külön bizottság vizsgálja felül ezeket a leveleket, hogy mennyiben bírnak komoly alappal. Az elnök szerint már eddig is számos olyan irás érkezett, amelyekhez a szenélyi bosszu ténye minden kétséget kizáróan bizonyítható. Többek között levél érkezett Morandin volt vámvezérigazgatótól, aki tudomására adja a bizottságnak, hogy két nappal Lupu dr. múlt évi interpellációjára előtt a pénzügyminiszteriumban hallotta, a mint a kabinetfőnök a másik főtisztviselőnek azt mondta, hogy

Calinescu Armand államtitkár egész éjszaka dolgozott azon, hogy kisélejteze a dossziéből azokat az aktákat, amelyeket Lupunak át kellett adni és ugyanekkor megsemmisítette a polgári egyénekre vonatkozó aktákat, csak a katonatisztékét hagyta benn.

Armand Calinescu, aki a bizottság tagja, kijelenti, hogy ez a feljelentés csak tréfa, amelyet három nappal ezelőtt a kávéházban költöttek. A bizottság rövid tanácskozás után elhatározza a vámigazgató beidézését.

Izgalmas szembesítés

Utána Buta volt nemzeti-parasztpárti községi tanácsos levelét olvasták fel. Butát rövid idő előtt kizárták a pártból és most levelében szintén a kihallgatását kéri, mert bizonyítani tudja Madgearu állítása ellenére, hogy a volt miniszter kétszer is fogadta kihallgatáson Zeletzkyt. Felolvasták ezután Bujor levelét az ariesti aranybányák feloszlására vonatkozólag. Ezután Löwensteinnek, a Skoda-cég igazgatójának kihallgatása felől keletkezett kisebb vita. Lunian indítványozta, hogy a bucuresti-i csehszlovák követtség útján intézzenek felhívást Löwensteinhez és külön levélben is kérje meg az elnök, válaszoljon arra a kérdésre, hogy adott-e valamikor Löwenstein pénzt. A bizottság lunian javaslatát elfogadta. Az egyik

levél közli ama tiszték neveit, akik közreműködtek Stefanescu Hamza tábornok minősítési táblázatának ellüftetésében, amelyet később Zeletzky-nél találtak meg. A bizottság elhatározta, hogy ezt az ügyet is meg fogja vizsgáltni.

Bejelenti az elnök mindezek után, hogy egészségi okokból neki külföldre kell utaznia és javasolja, hogy távollétében munkájában Pop Valér helyettesítse. Különben is azt hiszi, hogy a bizottság tíz nap alatt elvégzi a tanúk kihallgatását és ezután tanulmányozni fogja az irtokat úgy, hogy a jelentést ugyanis csak őszire készítik el, amikor már ő is visszatér.

A bejelentés tudomásulvétele után a bizottság Casimirt szőlítja maga elé. Casimir ugyanis a Seinescu—Uica ügyben játszott annak idején szerepet. Elmondja, hogy ő ügyvéd és újságíró volt és ez utóbbi minőségében sajtókampányt vezetett az Epoca című lapban is, többek között a torpedóhajók vásárlása ellen. Kijelenti, hogy bizonyos szakértelemmel rendelkezik az ilyen nagyobbarányu üzletekben. Allítja, hogy öt nappal a Skoda-cégnél tartott hazkutató előtt, ő egy katonai ügyészektől álló társasághoz jelentette, hogy valami nagyobb dolog fog történni, amibe nagy emvereket kevernek majd bele. Több katonai ügyész kérésére ő akkor állításait írásban is megismételte. Amikor leartóztatták Zeletzkyt, akkor ő illetékeseknek bemutatta Uica tábornok levelét. Uica ekkor magához kérte őt és felvilágosítást kért tőle. Ő már ekkor is megmondta a tábornoknak, hogy neki sulvos bizonyítéka vannak az ügyben és le tudja majd leplezni a bűnösöket. Rámutat arra, hogy amikor a vizsgálat felfüggesztéséről hallott, akkor összeveszett Pomponiu ügyésszel és ő maga indított teljesen magánaton nyomozást

az ügyben. Eppen azért, mert ismeri alaposan az ügyet, jogosultnak érzi magát arra, hogy Popovici Mihályt a Skoda-ügyben érdekelt személynek jelentse ki.

Ugyancsak következtetés útján állapította meg, hogy Seinescu tette a 20 milliós ajánlatát Uicának és miután Seinescu jóbarátja volt Misu Vasilescu ügyvédnek, aki viszont Popovicinak volt az embere, arra a következtetésre jutott, hogy

Mirto és Tilea azért mentek Prágába, hogy rábírák Löwenstein igazgatót a titoktartásra.

Mirto pedig azért utazott gyorsan Bécsbe, hogy jelentést tegyen a történekről Popovicinak.

Casimir érdekes állításait az elnök és a bizottság tagjai is erőlyesen visszautasítják és bizonyítékokat követelnek. A bizottság tényeket kíván és nem következtetéseket. Casimir kijelenti, hogy neki nincsenek a birtokában bizonyítékok, de azt hiszi, hogy állításai logikusak. Elbeszéli Seinescu ezredessel folytatott tárgyalását, hogy rábíri annak bevállására, hogy ő tett ajánlatot Uica tábornoknak. Elmondja, hogy vetődött fel az eszme, hogy Nicorescuval helyettesítsék, hogy így kényeszerítsék Seinescu ezredet a színvállásra.

Új elnököt kap a Skoda-bizottság

A továbbiak során személyes támadásokat intéz Popovici és Mirto ellen és rámutat, hogy egyes állításait a vizsgálóbizottság gyorsító jegyzeteire alapítja. Az elnök erre megjegyzi, hogy nem ez a tanu szerepe, majd megkérdi, milyen üzleteket kötött Vasilescu ügyvéd Popovicival, a melynek alapján ő azt állítja, hogy Vasilescu volt Popovici üzletembere. Casimir azonban erre nem tud bizonyítékokkal szolgálni. Az elnök erre félbeszakítja kihallgatását és utasítja, hogy várja meg Seinescuval való szembesítését. Seinescut ezután bevezetik a terembe. Az ezredes fenntartja előbbi vallomását és erőlyesen visszautasítja Casimir állításait. Ami Vasilescu ügyvédet illeti, kijelenti, hogy őt nem is látta a kérdéses időben és soha nem is tárgyalt vele a Skoda-ügyben. A kihallgatás még folyik.

Maniu Gyula, aki visszatért Constantából, a fővárosban marad mindaddig, amíg a Skoda-ügy vizsgálóbizottsága ki nem hallgatja. Rajta kívül vallomást fog tenni a bizottság előtt Madgearu, Mihalache és Vaida volt miniszterelnök is.

„Legyetek készen a háborura” — mondotta a francia hadügyminiszter

Pétain marsall háborus beszéde — Roosevelt bejelentette a tengeri fegyverkezést — Amerika uralni akarja a tengereket

Washingtonból jelentik: Roosevelt köztársasági elnök, aki utban van Honolulu felé, a Houston cirkáló fedélzetén, beszédet mondott a tiszték és matrózok sorfala előtt. A beszédet a rádió is közvetítette. Roosevelt kijelentette, hogy az Egyesült-Államok kiépítik hadiflottájukat addig a legmagasabb fokig, amelyet az érvényben levő szerződések megállapítanak.

— Az egész amerikai nép kívánja a flotta megerősítését — mondotta Roosevelt, — mert azt akarjuk, hogy az Egyesült-Államok a világ legelső tengeri hatalommá válják. A legelső akarunk lenni a világ tengerein.

A köztársasági elnök bejelentését hatalmas lelkesedéssel fogadták nemcsak a hadihajón, hanem egész Amerikában

Párisból jelentik: Pétain hadügyminiszter a tartalékos tiszték kongresszusán harcias szellemű beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy akkor lehet a legjobban a békét szolgálni, ha a nemzet a háborura készül fel.

— Az országnak harcra készen kell állania — folytatta a hadügyminiszter. Gondolatok arra, hogy minden pillanatban a hazai hívásnak engedelmeskedjete. Meg akarjuk védeni hazánkat — mondotta Pétain. — Másfél millió ember vére nem hiába folyt...

A tartalékos tiszték szövetsége ezután olyan határozatot fogadott el, amelyek szinte azzal számolnak, hogy a háboru bekövetkezése a legközelebbi jövő kérdése.

London külvárosai víz alatt — Amerikában éhínség fenyeget a szárazság miatt

Kedden dől el Varsó sorsa — Orkán pusztított Csehszlovákiában

New-Yorkból jelentik: A hőség és szárazság tekintetében a helyzet változatlanul súlyos. Dél-Dakotában vasárnap 116 fok Fahrenheit hőséget mértek. A vízhiány Közép-amerikában katasztrófássá vált. Missouriiban kiapadtak a kutak, a folyók. A források vize eltűnt a föld alatt. Negyven mérföldnyi távolságról szállítanak vizet Missouriiba. Arkansasban minden nap istentiszteleteket tartanak az esőért.

Washingtonban összehívták a Missouri, Dakota, Oklahoma, Kansas államok kormányait, hogy azokat a sürgős intézkedéseket megbeszéljék, amelyeket életbe kell léptetni azért, hogy a lakosságot a vízhiánytól és éhínségtől megmentsék. Kansas kormányzója kijelentette, hogy a szárazság olyan rettenetes elemi csapás, amelynek következményeit nem lehet leküzdeni.

Londonból jelentik: Angliában tegnapelőtt még teljes erejével dühöngött a kánikula. Vasárnapra az időjárás megváltozott és Anglia déli grófságaiban felhőszakadászerű eső esett. A déli területeken a csapadék 4.55 centimétert tett ki.

London elővárosait ellepte a víz. A víz ellepte a mélyebben fekvő uccákat, behatolt a pincékbe, a lakásokba. A villamos, autobus és autóforgalom teljesen szünetel ezekben a külvárosokban.

A lakosok elmenekülnek lakásaikból. A mentők és tűzoltók emberfeletti munkát végeznek. Richmondban az alázuhánó hatalmas víztöme-

gek meglazították a vasuti pályatestet. A vasuti forgalmat ezen a területen beszüntették, nehogy nagyobb szerencsétlenség következék be.

Varsóból jelentik: Lengyelország déli részén az árvízveszedelem már szűnőfőben van. A Visztula vize Varsó mellett öt és fél méterre emelkedett. Több helyen a gátat az árvíz erős nyomása átszakította, de a műszaki csapatok és Varsó város közmunkára kivézelyelt lakossága újból helyrehozta a védműveket. Több külvárosba behatolt a víz. A legmagasabb áradás még nem érte el Varsót. Keddre várják azokat a hatalmas víztömegeket, amelyek magát a fővárost is veszélyeztetik. Szakkörökben azonban nem hiszik, hogy az árvíz a városba is behatoljon.

Ungvárról jelentik: Nagyszőlős és Tiszaujak vidékén borzalmas orkán vonult végig, amely elpusztította a szőlőtermés hetven százalékát. A dohányzárító pajtákát a szélvész és a hegyekből alááramló víztömegek elsodorták. Az egyik dohányzárító pajtában egy gazdálkodó felesége és hat gyermeke keresett menedéket. Az elsodort pajtában az asszony és három gyermek életét veszítette. Három gyermeket kimentettek. Nagyszőlős környékén egy halász súlyosan megsebesült, I pedig meghalt. Tiszaujak mellett az egyik tanyaépületben a gazdasági tisztartó felesége és öt férfi keresett menedéket. Az árvíz ezt az épületet is elsodorta és mindazok, akik menedéket kerestek abban, súlyosan megsebesültek. A kárt eddig nem lehetett pontosan megállapítani, bizonyosra veszik azonban, hogy nemcsak a szőlőtermés, hanem a többi termésnek is hetven százaléka is elpusztult.

Találkozás

A szálloda erkélyén ketten ültek az alkonyatban. Egy asszony és egy férfi. Messze a vásuktól, itt találkoztak hosszú évek után. Az asszony egy halk nótát dudolt és a férfi a távolba nézett. Távolba vesző tekintettel szemlélte a tengert, amely felett a kék ég szinte a hegyek tetéjére borult.

Aranysugaras szeptemberi nap volt. A kék hegyek mögött vörösen áldozott le a Nap s lángnyelveket festett a hegyek szive köré. Opálszínben égett az alkonyat, de az ég másfelé mindenütt mélyen és tisztán kék volt, csak néhol szegélyezték ezüstcsipkés felhők.

Olyan este volt, amit csak egyszer lehet az életben átélni. A percek egy egész életet álmodtak át és az álmok egy egész élet vágyát ébresztették valóságra.

Odébb a tengeren csónakok siklottak tovább. Élesen szeltek a vizet és imbolyogva haladtak a hegyek felé. A tenger lágyan hullámzott és halk játéka ismeretlen, új örömet csókolt az életükbe.

A férfi cigarettaja már kialudt, most állhatatosan nézte az asszonyt és az aranyszínű alkonyatban gyönyörűnek látta. Így látta mindig az elmúlt évek alatt is. Idegesen finomnak, akinek karcúságán lágyan omlik le a sötét ruha. Fehér karjai vakítóan tüntek elő a homályban és szöke haja dusan koronázta fejét. Lehelletszerű parfümjét felé sorodta az asszony bágyadt mozdulata s ez emlékébe kergette a múlt minden képét.

Az asszony hallgatta a mellette ülő férfit. Inkább csak a szavak muzsikáját, amelyek lelkébe ásták az elmúlt bánatot. Mintha rózsás, finom kezek elevenítették volna fel a múlt fátyolát.

Mintha álmodtak volna a szavak, mintha mesét mondana a férfi, úgy simogatták az asszony lelkét.

— Amikor elbucsztam Magától, úgy mentem el, hogy egy hónap múlva visszajövök, de magamban már tudtam, hogy ez a válásunk. Nem volt szabad, nem lehetett másképp. Szegény, álomkergető ember voltam és nem tudtam semmit se nyújtani Magának. Nekiindultam a kérelhetetlen mostoha életnek. Dolgozni, küzdeni akar-

tam, hogy ha majd egyszer visszajövök Magáért — megérdemljem. Irni, üzenni nem akartam, mert tudtam, éreztem, hogy az első írott szavam visszavinné a reménytelenségbe. Bejártam a világot, törtettem előre és amikor már azt hittem, hogy célnál vagyok, valahol eltévesztettem s aztán újra előről kezdtem. A reménytől a kétségbeesésig, míg egyszer végre partot értem. Ezután már gyors léptekkel jött a szerencse, nem kellett veszekednem érte. A siker társamul szegődött... De sokszor, ahányszor, meg kellett állni a munkámban és kergetni az emlékeket, amelyek kérelhetetlenül előntöttek az agyamat és belefúrták magukat a szívembe. Csak nem gondolkozni, hanem sietni előre, ez volt a jelszavam. Hiszen égett, tombolt a világ körülöttünk s mindannyian csak a másik halálának, árán tudunk élni.

A férfi elhallgatott egy pillanatra. Valami megreszkedett a levegőben. Talán a szél suttozott és a falombok egymásra hajoltak. Talán álmok fátylai szakadtak és szövődtek újra és a bezárt világa mögül titkok ébredtek.

Most már inkább csak magának mondta. Egészen csendesen, inkább csak sóhajtott:

— Csak annak az asszonynak van ilyen nagy hatalma, akit szeretünk s aki a másé lesz.

Az asszonyban felrimádkodott a letűnt órák ellopott szépsége és érezte, tudta, hogy most eljött a mindent betöltő, mindent kárpótló élet és ő elmegy a férfivel, talán ebben a percben, ha hívja.

Nem akarom az arcát látni, szólott halkán, de a szemét itt érzem minden mozdulatomban s a szeme tükrében látom magamat...

Amikor tíz éve elváltunk, eleinte sötét gondolatokkal jártam-keltem. Nem is én voltam az talán, hanem egy báb, akinek diktálják az életét. Egy évig vártam, reménykedtem kétségbeesetten. Önváddal, önkinnal kerestem feledést. Csendesen, mindig csendesebben... míg végre belefáultam. Egyesek azt mondták Németországban van, mások azt híresztelték, hogy megnősült. Amikor mindenki azt mondta, hogy elhagyott, én feltétlen hittel vártam. S ez a törhetetlen egyedülálló hitem adott erőt. Két év múlva férjhez adtak.

MINDENKINEK

módjában áll

6 havi hitelre

Trenchcoat
Felöltő

„Mercur“ könyvre

Télikabát
Bőr kabát

2876

Iskola-öltöny

szükségletét kirakati olcsó árak mellett beszerezni

MUZSAY ruhaüzletben.

Merényletet tervezett Hitler ellen egy táncosnő

Szombathelyről jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Tegnap a közelben levő Felső-Ór községbe, szülei látogatására ide érkezett Zelinek Erna berlini táncosnő, aki kijelentette, hogy a meggyilkolt Röhm rohamosztagos parancsnok menyasszonya volt.

— Röhm parancsnok menyasszonya voltam — mondotta a táncosnő — és ha nem történik ez a gyilkosság, ugy ebben a hónapban megtartottuk volna az esküvőt. Junius 30-án éjszaka fogták el a vőlegényemet, akit a hatnapi órákban ki is végeztek. Én ezután vőboszút esküdtem és

elhatároztam, hogy agyonlövöm Hitlert, akit nagyon jól ismertem és akivel nagyon sok előkelő estélyen vettem részt.

— Két héttel ezelőtt Berlinben, egy népgyűlésen jelentem meg, — folytatta a táncosnő — és itt, úgy látszik, olyan izgatottan viselkedtem, hogy ez gyanus volt a detektívek előtt, akik őrizetbe vettek és a revolvert is megtalálták nálam. Két hétig szenvedtem a fogházban és azután egy gyűjtő-táborba akartak szállítani. Megboldogult vőlegényem jó barátai azonban megszöktettek és én kimentekültem a „pokolból“.

Ma egyes lapjelentések nyomán olyan hírek terjedtek el, hogy Hitler Adolf német kancellár ellen merényletet követett el egy rohamosztagos alparancsnok és hogy

a revolver golyója letépte Hitler középső ujját.

Ugy a budapesti, bécsi, mint berlini jelentések ezt a hírt kategórikusan megcáfolják és megállapítják, hogy az nem felel meg a valóságnak.

Az uram jó ember volt. Gazdag és öreg... Mindent úgy tett, ahogyan kívántam... Néha hetekig nem láttam... Három éve eltettem és most már egyedül állok a világon...

Hirtelen elhallgatott és szavai belebuktak a csendbe...

A férfi lehajolt hozzá, hogy megcsókolja a kezét...

Már egészen sötétedett, a hegyek egybeolvadtak és a falombok csipkés árnya sötétben rajzolódott a földre...

De a férfi a homályban is látta, vagy inkább csak érezte, hogy az asszonynak könnyes a szeme.

Közelebb húzta a széket és a két széknél a körvonala egynek látszott a sötétben.

Az asszony már mosolygott és ezer öröm nevetett a szeméből. De valami apró, ismeretlen érzés szorította össze a szívét és belevágott az örömébe.

Hát végre elérte ennyi év után a boldogságot... Ezután ha a napsugár reggel beköszönt a szobájába, már nem találja magányosan...

Álmodozó alkonyórán a képzelete nem mesél fájló meséket... és álomtalan éjszakákon nem sir fel többé a vágya: hogy jó volna valakiért sírnek lenni... Mert ezután már mindig övé lesz a szeretett férfi... Nem lesz lemondás, nem lesz bánat... Nem lesz szomorúság, ami eddig betöltötte életét. Szeretni fogják... Boldog lesz...

Mégis, mégis... Milyen különös... Egy kicsit fájl, hogy nem fájlhat többé a boldogtalanság.

A tenger némán és titokzatosan álmodott, de voltak emlékei: amikor félelmetesen zugott, vagy fájlón panaszkodott... Sok-sok óra hullámzott rajta keresztül... Hajók vágják a testébe. Egyik vágyat ringatott, a másik hitet dédelgetett...

Sorsok játszódnak le, életek fonódnak egybe a szeme előtt, míg az idő halad mint tovatűnő árnyék... Asszonyi titkok peregték szakadatlanul a férfisorsokon át... Mint leszakadt gyöngy-sor elhulló szeméi. Peregték az emlékezés útjára, apró, színes kavicsok. (—)

Tragédia a végrehajtás miatt egy bányási kastélyban

Két bányási földbirtokos fegyveres harca a csendőrséggel

és a kastély ostromára készülő parasztsággal

A földbirtokosok véres fegyvertüze után a parasztság véresre verte a Gáspáry-fivéreket

Véres tragédia játszódott le a Lugoj melletti Furlung községben Gáspáry Artur és Pál ismert földbirtokosok, akiknél a lugoji adóhivatal két tisztviselője foglalni akart, fegyverrel megsebesítették az egyik tisztviselőt. Mire a parasztság véresre verte a földbirtokosokat. A véres eseményekről a következőket jelentik:

Gáspáry Artur és Pál egykor dus gazdag földbirtokosok voltak és egyik kastélyuk ma Furlug község közelében áll. A Gáspáry kastély egyike a környék legszebb épületeinek és a földbirtokosok fivérek mindent megtettek földjük gondozására. A tragédia délelőttjén, a lugoji adóhivatal két tisztviselője jelent meg a kastélyban. Savu Constantin és Cipea György előadták, hogy adóhátralék miatt jöttek árverezni a már régebben lefoglalt szénát. Gáspáry Artur, aki a tisztviselőket fogadta kijelentette, hogy a végrehajtás nem méltányos tekintve, hogy az állam neki még adósa. A földbirtokreform idején ugyanis az állam tekintélyes kiterjedésű birtokrészt veit el tőlük és a teljes ellenérték még maig sem került kifizetésre.

Ennek ellenére a birtokrész utáni adót is nekik kellett fizetni.

Ügyvédjük több ízben járt Bucurestiben, de jelentősebb eredményt nem sikerült elérniök. A bucuresti-i adóhivatal elnéző volt ugyan velük szemben, de ez még nem jelentette ügyük végleges elintézését. Azt is elmondta a tisztviselőknél, hogy öccse Gáspáry Pál két nappal ezelőtt bentjárt Lugojon és az ottani adóhivatali főnök ígéretére hivatkozva Gáspáry Artur türelmet kért a tisztviselőktől és kérte, hogy tekintsenek el a végrehajtástól. A két adótisztviselő végighallgatta a földbirtokos fejtegetését, azonban kijelentették, hogy a végrehajtást minden körülmények között megtartják, miután erre felsőbb rendeletük van. Az eddigi békés beszélgetésből heves vita lett, majd a földbirtokos és a tisztviselők sértegetni kezdték egymást.

A jelentés szerint a sértések özönében egyszerre csak egy fegyver dördült a kastély első emeletéről és Cipea György adótisztviselő homlokához kapott.

Arcát elöntötte a vér, a lövés talált.

A fegyver sörétre volt töltve és az egyik sörétszem furódott a tisztviselő homlokába.

Megérkezik a csendőrség

Ekkorra már hatalmas tömeg állott a kastély bejáratát előtt és a parasztság tanuja volt a történeteknek. Néhányan Cipea segítségére siettek és eltámogatták a falu korcsmájáig, ahol első segélyben részesítették. Gáspáry Artur, amikor látta a kapu előtti tömeget, sarkon fordult és a kastélyába sietett a kapukat pedig lezáratta. Az összegyűlt nép egyre ellenségesebb magatartást tanusított. Többen a kastély megtámadását indítványozták és néhányan már neki is álltak, hogy a kovácsolt vasból készült kaput benyomják és ekkor mint a csendőrségi jelentés mondja újból lövés hangzott el. A kastély első emeleti ablakából lőttek ki és a golyó Varvara János gazdálkodó alsó lábszárába furódott. Állítólag dum-dum golyó volt, mert a gazdálkodó lábszárát összeroncoltta. Időközben a csendőröket értesítették a kastély előtt lejátszódó jelenetokről és ezek futólépésben érkeztek a helyszínre. A csendőrök távozásra szólították fel a tömeget, de a felizgatott emberek most már olyan fenyegetőleg léptek fel, hogy a csendőrök erősítésért telefonáltak.

A szomszédos faluból teherautón érkezett a csendőrerősítés, akik a kastély bejáratát védték meg a parasztság ellen.

Déli két órakor a tömeg még nem akart eloszlani és a csendőrök vezetői értesítést küldtek Lugojra és a légió parancsnoka Gligorescu csendőrkapitány újabb csendőrsztagokkal érkezett ki a helyszínre. A kastély ekkor inkább már az ostromlott vár benyomását kellett.

A redőnyök szorosan levoltak huzva, az uradalmi béreseket állítólag felfegyverezték és berendelték a kastély védelmére a Gáspáry kastély vadászait is. Gligorescu kapitány látva a helyzetet, elakart kerülni minden vérontást és ezért küldöncöt küldött a földbirtokos fivérekhez. A küldönc cédulát vitt, amelyben felszólította Gáspárykat, hogy adják meg magukat a tulerőnek.

A válasz, amit a levélre Gáspáry Artur küldött rövid volt és a földbirtokos mindösze annyit írt, hogy csak Rezei Fabius dr. lugoji ügyésznek hajlandó átadni fegyvereit.

Gligorescu kapitány erre a válasza újabb levelet küldött, amelyben tisztí becsületszavára ígerte, hogy bántatlanul kíséri mindketőjüket a lugoji ügyészségre.

Gáspáryék egy órai meggondolást kértek a levél átvétele után.

Közben teljesen besötétedett és a levélváltás már az éjszakai órákban történt. A kapu előtt még mindig ott tanyázott a tömeg, amely adott jelre készen volt megtámadni a kastélyt. Viszont a kastély belsejében éber szemmel figyelték a tömeg minden mozdulatát. Kevéssel 12 óra előtt járt le az

egy órai gondolkodási idő, amikor felpattant a kastély vaskapuja és kilépett a két Gáspáry fivér. Gáspáry Pál hátán ott logott két vadászfegyver, mind kettőt nyomban átadta az eléjük siető csendőrkapitánynak. A parasztság néma csöndben nézte a jelenetet és csendesen körülvették az autót, ahova felszálltak a földbirtokosok. Gáspáry Pál a soffőr mellé került, míg hátul a kapitány mellett Gáspáry Artur foglalt helyet. A soffőr kapcsolt és az autó lassan indulni akart, amikor a kapitány halkán így szólt Gáspáryhoz:

— Kérem az urakat, tartozkodjanak mindenféle kijelentéstől — tekintsek magukat letartóztatottaknak. A csendőrségi jelentés szerint erre Gáspáry Pál hirtelen hátrafordult, kabátja zsebéből revolvert rántott elő és a kapitányra szegezte. Egy közbeugró csendőr puskatusával kiütötte a revolvert a földbirtokos kezéből, mire ez kézzel csapott Gligorescu kapitány arcába:

— Ez hát a tisztí becsületszó? — kiállította.

A véresre vert földbirtokosok

A következő események szinte pillanatok alatt játszódtak le. A tömeg megrohanta az autót, kirántották a földbirtokosokat az ülésről és véresre verték őket. A csendőrök képtelenek voltak a felűhűdött tömegeből kimenteni a szerencsétlen embereket. Végül is sikerült hozzájuk férkőzniök és ekkor vasravertek és úgy kísérték őket a község-házára. Itt a sérültekhez orvost hívtak

megállapították, hogy mindkettőlük súlyos sérüléseket szenvedtek, különösen aggasztó az állapota Gáspáry Pálnak.

aki negyvenöt éves szívbeteg ember és csak négy injekció alkalmazása után tért magához. A zsebében a csendőrök irást találtak, amelyen odavetve ez állt:

„Mindennemű vagyonomat nővéremre Földényi Vilmosnéra hagyom”.

Az esti órákban érkezett jelentés szerint a megsebesült gazdálkodónál vérmérgezés lépett fel és állapota reménytelen.

Cipea György adótisztviselőt a lugoji kórházban ápolják, míg Gáspáry Pál állapota változatlanul aggasztó.

Aradi postások nyelvvizsgálója Timisoarán

Lezajlott az írásbeli vizsga, kedden kerül sor a szóbelire

A timisoarai megyetem új épületében ma reggel nyolcszáz kisebbségi postás jelentkezett a nyelvvizsga letételére. A hangulat nyomasztó volt és ehhez nagyban hozzájárultak a legutóbbi clujii vizsgáról szóló hírek, mert a vizsgázók Clujon nehéz kérdéseket kaptak. A vizsgázók között az aradi postások teljes létszámában szerepeltek és tekintve, hogy mind kipróbált, régi tisztviselő, a legtöbben már több ízben tették le sikeresen a nyelvvizsgát és remélhető, hogy ez alkalommal is megállják helyüket.

Nagy előadó-teremben foglalt helyet a bizottság, amelynek elnöke Apostolescu bucuresti-i vezérfelügyelő. A bizottsági elnök közölte a vizsgázókkal, hogy a mai napon az írásbeli vizsgákat tartják meg, a szóbeliekre az írásbeliek eredményétől függetlenül, kedden kerül sor. A vizsgázók ezután megkapták a feladványt, amely a következőkből állt:

1. A tisztviselő viszonya a közönséggel és a román nyelv szükségége.
2. Egy történet a vizsgázó életéből.

A két feladat megoldására negyven-negyven pernyi időt adtak és ezalatt a lehető leghosszabb dolgozatot kellett elkészíteni. A tételeket vigyázva és gondosan meg is csinálták a vizsgázók és ezután került sor az utolsó feladatra. Husz percen át diktálás után írt. Végre ezen is túlestek és a vizsgázók vagyis ércinckkel távoztak. Valamivel fél hét után ért véget a vizsga. A benyújtott dolgozatokat most Bucurestibe küldik és onnan várják a döntést. Azon jelöltek, akik nem felelték meg a vizsgán, vagy elbocsájtják, vagy nyugdí-

jazzák. Kisebbségi családok százai várják izgatottan a vizsga kimenetelét. Ezeknek a családoknak existenciája függ a nyelvvizsga eredményétől.

Újabb pénzügyi botrány Franciaországban

Milliókkal károsította meg vállalatát egy lillei bank vezérigazgatója

Párisból jelentik: A francia közgazdasági világot egy újabb pénzügyi botrány foglalkoztatja, amely nagyban hasonlít a Stavisky-ügyhöz. A lillei városi hitelszövetkezet vezérigazgatója, George Petite kihasználta állását arra, hogy milliókat harácsoljon intézetétől. A pénztintézet, amelyet a kisbetétesek tartottak fenn, főleg ingatlanvásárlásokkal foglalkozott. A vezérigazgató minden évben negyedmillió honoráriumot vett fel, akkor, amikor a vállalat deficitet küzdött. Legutóbb például egy felket négyyszögölenként tizenhárom frankért vásárolt meg, amelyet a lillei városi banknak négyyszögölenként 150 frankért adott tovább. Igazgatósági lakását nagy luxussal rendezte be. A butorozás költségeit a bank reprezentációs költségvetéséből terhelte számolta el, még pedig 1,200.000 frankot. Hatalmas honoráriumokat szedett fel, amelyek eltüntetésére céljából a könyveket meghamisította.

CORSO-mozgó mai műsora!

7 1/2, 9 1/2 órakor!

DON JOSE MOJICA

énekes kalandos filmje

TILTOTT DAL!

Használja ki az olesó fuvardiát julius végéig

és szerezzé be téli szükségletét a **Zimbrui Erdővállalatnál** amely állandóan szállít

TŰZIFÁT

bükk-, cser-, gyertyán-hasáb és dorongot legjobb minőségben és legolcsóbb nappaliban vagontételekben, ugyszintén száraz, villázott, frissen égetett **bükkfaszenet** detail eladásra, de különösen malmok és iparvállalatok részére. — Kérjen ajánlatot: **Intrepindere de Padure Zimbru** Birou central, S rada Seminarului 4. Telefon 322. 2938

A végzetes kalandorfilm

Agyonlőtték Dillingert, Amerika legvakmerőbb banditavezérét egy chicagói mozi előtt

Moziban töltötte utolsó estéjét a hírhedt bandita, akit tizenöt rendőr sortüze ölt meg — Egy eltévedt golyó egy asszonyt súlyosan megsebesített

Csikágóból jelentik: A legutóbbi hónapok alatt, az Egyesült-Államok különböző helyein feltűnt a hír, hogy a körözés alatt álló Dillinger banditavezér több városban feltűnt. Ezer és ezer levél, utbaigazítás, feljelentés érkezett a különböző rendőrigazgatóságokhoz, azonban mindig kiderült, hogy a rendőrség tudomására hozott nyom hamis volt. Szombaton este a csikágói rendőrfőnök névtelen levelet kapott, amelyben közlik vele, hogy John Dillinger, a hírhedt bandita Csikágóban tartózkodik.

A levél arról is tájékoztatta a rendőrfőnököt, hogy Dillinger vasárnap este egy külvárosi mozgószínházban megtekint egy kalandorfilmot, amelyben egy bandita nagystíli kalandjairól van szó.

A rendőrfőnök megtette azonnal intézkedéseit és tizenöt polgári ruhás rendőr körülvette a mozgószínházat és elállta az összes bejáratorokat. A rendőrök már az előadás megkezdése előtt ott voltak a mozgószínház előtt, amelynek kijáratait szigorúan őrizték. Két detektív a mozgószínház nézőterére is bement. A bandita közelében helyet váltottak és állandóan vigyáztak rá, nehogy előadás közben elmeneküljön. Dillinger azonban a legnagyobb nyugodtsággal végignézte az izgalmas filmet és az előadás befejeztével az utolsó egyike volt, aki a mozgószínházat elhagyta.

Amikor a mozgószínház ajtaján kiment, hirtelenül szembetalálta magát a tizenöt polgári ruhás rendőrrel. A bandita azonnal tisztában volt a helyzettel, revolverét akarta előhuzni, ez a mozdulat azonban életébe került, mert tizenöt revolver egyszerre sült el és Dillinger holtan zuhant a földre.

Nemcsak valószínű, hanem teljesen bizonyos, hogy minden polgári ruhás rendőr több revolverlövést is intézett Dillingerre, akinek testét a szó szoros értelmében szitává lőtték. A teste annyira eltorzult és tele volt golyókokozta sebekkel, hogy a rendőrségen a sajtó munkatársainak nem mutatták meg a holttestét. A rendőrök ügyeltek arra, hogy a golyók ne találjanak ártatlan embereket, nem lehetett azonban elkerülni, hogy a bandita elleni akció ne követeljen más áldozatokat is. Egy eltévedt golyó egy asszonyt súlyosan megsebesített, aki élet és halál között lebeg.

Nő árulta el Dillingert

Backer chicagói rendőrfőnök-helyettes a következőket mondotta a Dillinger elleni akcióról.

— Szombaton névtelen levelet kaptam, a melyet egy nő írt, amelyben közölték velem, hogy Dillinger Chicagóban van és vasárnap este egy mozgószínházba megy, mert meg akar nézni egy bandita filmet. Azonnal megtettem a szükséges intézkedéseket és rövidesen megállapítottuk, a levél utmutatásai alapján, hogy Dillinger tényleg Chicagóban van. Már szombaton estétől kezdve, a bandita megfigyelés alatt állott, anélkül, hogy erről sejtett volna valamit. Arra gondoltam, hogy nem várom meg a vasárnap estét és ha lehet, hamarabb elfogom Dillingert. A bandita azonban tulerős te-

dezekben volt és nehezen lehetett volna fellépni ellene. Így megvártuk a mozielőadást. Az északi városnegyedben levő Biograf mozgóban játszották a bandita-filmet. Tizenöt polgári ruhás rendőrrel még jóval az előadás megkezdése előtt, ott voltam a mozgószínháznál. Láttam, amikor Dillinger megérkezett, jegyet váltott és a nézőterre ment. Felismertem Dillingert, annak ellenére, hogy teljesen megváltoztatta a külsejét. Operatív uton megváltoztatta orrának formáját, megváltoztatta arcának karakterét is. A sebforradásokat és szemölcsöket eltüntette arcáról. Ujjáról lehuzatta a bőrt, hogy új bőr nőjön és ezzel megszünjék kezének durvasága. Én mégis felismertem és embe-reim feltűnés nélkül követték a mozgó belsejébe.

— Az előadás végén Dillinger zsebreteit kezekkel jött ki a mozgószínházból. Nem gondolt arra, hogy veszélyben forog. De amikor néhány lépést tett az uccán, látta a polgári ruhás detektiveket és azonnal tisztában volt sorsával. Jobbkezelével zsebébe nyúlt, azonban még el sem érte a revolvere markolatát, a

Kollektív-utlevéllel utazhat Budapestre és Bécsbe

A nyár legolcsóbb társasutazása — A társasvonat augusztus 5-ikén indul

A közönség körében máris általános érdeklődés nyilvánul meg az olcsó budapesti—bécsi társasutazás iránt, amelyet a Hamburg—Amerika Linie S. A. R. Románia egyik legnagyobb utazási vállalata rendez. Mint már említettük, az utasok kollektív utlevéllel vehetnek részt a társasutazáson.

Azok tehát, akik kollektív utlevéllel akarnak utazni, július 26-ig jelentkezhetnek.

A vidékiek, akik postán kapták meg a szükséges felvilágosításokat, valamint azok, akik irataikat hiányosan nyújtották be, ezt feltétlenül a fenti határidőig pótolják, mert ellenkező esetben nem vehetők be a kollektív utlevélbe. Azok viszont, akik egyéni utlevéllel utaznak, augusztus 3-ig jelentkezhetnek. Az utazást minden körülmények között megtartják és a különböző meglepetésszámbamenő kedvezményekről három nappal az utazás előtt értesítik a közönséget. A kényelmet és a kifogástalan rendezést egyébként az is garantálja, hogy az ut egyes szakaszain a pontos lebonyolításról a Hamburg—Amerika Linie budapesti, bécsi és belgrádi irodái gondoskodnak.

A Hamburg—Amerika Linie S. A. R. társasutazásának résztvevői szállodákban, vendéglőkben, villamoson nagy engedményeket kapnak és ezen kívül számos cég ad az utasoknak vásárlásaiknál nagy engedményeket.

A társasvonat Aradról augusztus 5-én, délután 10 órakor indul

és délután 3 órakor érkezik meg Budapestre. A résztvevőknek nincs gondjuk az utlevél beszerzésével, nem kell utlevélbélyeget fizetniük és csak az állampolgársági, személyazonossági és katonai bizonyítványokat kell benyújtaniuk három láttamozott fényképpel együtt.

A részvételi díj vízzel együtt, oda és vissza érvényes gyorsvonati jeggyel együtt mindössze 1080 lej.

mikor a detektívek sortüzei hangzottak el. Dillinger lezuhant a földre és amikor hozzá-siettünk, láttuk, hogy meghalt.

Nemcsak Chicagóban, hanem az egész Amerikában, a szenzáció erejével hatott az a hír, hogy Dillinger banditavezér agyonlőtték és hogy Amerika legvakmerőbb gonosztevője elérte megérdemelt sorsát. Bár a rendőrség eljárását általában helyeslik, mégis kritikák hangzottak el, amelyek helytelenítették, hogy Dillingert agyonlőtték minden felszólítás nélkül. Igen sok helyen azt állítják, hogy a banditát élve kellett volna elfogni, annál inkább, mert tizenöt ember könnyen végezhető volna Dillingerrel, aki bandája nélkül egyedül állt a felfegyverzett rendőrökkel szemben.

Lefényképezik a holttestet

Az esti jelentések szerint, amit a rendőri riadó-autó Dillingerrel a chicagói rendőrigazgatóság felé indult, a sajtófényképezés egész tömege sietett taxikon a riadó-autó után. Ekkor a riadó-autót megállították, egy rendőrségi tisztviselő leszállt, kinyitotta az autó ajtaját és leemelte Dillinger holttestét a leplet. Ebben a pillanatban fellobbantak a magnézium-fények és a riporterek egymásután fényképezték le a retteget badátn holttestét.

Egyes hírek szerint

egyik vörösruhás leány a Biograph mozgófénykép-színház előtt jelt adott, amikor a bandita kilépett a moziból és ekkor dördült el a rendőrök sortüze.

A rendőrfőnök ezzel kapcsolatban azt a nyilatkozatot adta, hogy nem volt rabló az, aki Dillingert a rendőrségnek elárulta.

Igy tehát az utasok 1220 lejt takarítanak meg, mert az utazás rendes körülmények között 2300 lejtbe kerül. Annak, akinek érvényes egyéni utlevele van, csak 750 lejt kell fizetnie. Ideális azoknak a helyzetűeknek is, akik ebben az időben utaznak Budapestre, de nem jönnek vissza, mert ezeknek csak 750 lejt kell fizetniük. Akiknek megvan avizuma és egyszerű jegyet váltanak, csak 460 lejt fizetnek. Jelentkezéseket az Aradi Közlöny kiadóhivatala és a Hamburg—Amerika Linie S. A. R. képvisellete, a Künsler utazási iroda (Bul. Regina Maria 24) fogad el.

A Tagányi-örökösök ingatlaneladását

a konverziós törvény alapján engedélyezte az aradi törvényszék

Ma tárgyalt az aradi törvényszék első ízben az adósságrendezési törvény alapján konverziós ügyet. A Tagányi örökösök, illetve a kiskoru Tagányi István a konverziós törvény életbeléptetése után bejelentették, hogy a számlást kéri és ez a kérelmük a törvényszéknél bejegyztetett. Az örökösök most az a kérelemmel fordultak a törvényszékhez, hogy a Berthelot uccában levő házukat eladhassák és ehhez a hitelezők hozzájárulását kérték. Az új konverziós törvény értelmében ugyanis az ingatlan mintegy garanciaképpen szolgál a hitelezőknek arra, hogy az adós betartja a törvényben előírt fizetési feltételeket, abban az esetben pedig, ha ehhez nem alkalmazkodna, a hitelezők az ingatlan elárvereztetése után biztosíthatják követeléseiket. Ezért az új törvény úgy intézkedik, hogy abban az esetben, ha az adós az ingatlan elárvereztetését csak a bíróság hozzájárulásával teheti.

A Tagányi-ügy mai tárgyalásán megjelentek az összes hitelezők és 1 millió 600 ezer lej követelést képviselő hitelezők az eladás ellen foglaltak állást, 10 millió lej követelést képviselő hitelezők viszont hozzájárultak az ingatlan eladásához. A törvényszék Stroescu—Tautu-tanácsa a hitelezők meghallgatása után kihirdette végzését, amelynek értelmében beleegyezését adja a Berthelot uccában levő ház eladásához.

Aki igazán gyógyulás-pihenés és tüdősre vágyik, keresse fel a gyönyörű fekvésű ózondus hegyi levegőt!

B

BAILELIPOVA LIPPAFÜREDET

Rádium szén-savdús forrásait a természet csodálatos módon ásványokkal áldotta meg, szaktekintélyes orvos és tanárok ajánlják: különösen szív- és érrendszeri, magas vérnyomás, reuma, vesé és hólyag, idegrendszer, vérszegénység és az összes női bajoknál szakszerű ivó- és fürdő-kurára. — Külföldi relatiókban is modern fürdőtelep, szállodákkal. — Étlapszerinti étkezéssel 130—150 Lej.

Jégeső pusztított Aradmegyében

A Hegyalján hatalmas károkat okozott a jég, amely főképpen a szőlőt és kukoricát pusztította el

A napok óta tartó füledt, kánikulai forróság ma tetőpontját érte el és este hat órákor megérkezett a régen várt zivatar, amely a város lakói számára a meleg napok után bizonyos foku enyhülést jelentett, a vidéken azonban pusztulást, kárt és sok panaszt hagyott maga után. A néhány nap előtti esőzések — mint ismeretes — Európaszerte árvizeket idéztek elő, a Maros is megdagadt, de az esőzések követő hőemelkedés idején apadni kezdett és vasárnap óta 20 centimétert apadt.

Ma már a kora reggeli órákban, mint egy sűrű, nehéz levegővel teli kupola nehezedett a városra a meleg és reggel hat órákor árnyékban 24 fok Celsius-t mértek. Aki csak tehette, a strandra igyekezett és ebédidő alatt, valamint délután a fürdeni és hűsülni vágyók egész raja lepte el a strandot. Az ég makulátlan kék volt, csak itt-ott uszott rajta egy-egy jelentéktelen báránnyfelhő, amelyről még a legoptimistábbak sem gondolhatták, hogy csakhamar zivatart-hordó felhőtömeggé sűrűsödik. Délután hat órákor — ekkor már 31 Celsiusot mutatott árnyékban a hőmérő — szél süvített végig a városon, megmozgatta a lomha levegőt, megrázta a fákat, felkavarta az ucca porát és sötét viharfellegeket hozott magával. Az ég elsötétült és kövér cseppekben elkezdett esni az eső. A strandolók kabinjaikba siettek, öltözködtek és menekültek, de alig értek ki a fötérrre, a felhők már elvonultak, az ég kiderült és kisütött a nap.

A vidék, a megye azonban nem uszta meg ilyen könnyen a zivatart, amely sok helyen jeget is hozott magával.

A Hegyalja egyes részein a szép reményekkel kecsegtető szőlőt, a gyümölcsöket, az érő kukoricát elverte a jég.

A kár nagy, főképpen azért, mert a gazdák, akiknek földjén az idén sok helyen a közepesen is kevesebb buza termett, a szőlőből, tengeriből akarták bepótolni az elmaradt keresztet.

Zimanducz, Livada és Sanlean fölé szintén este hat órákor érkezett a vihar és a jégeső husz percen át tartott. Sűrű szemekben esett a jég, amely széthasította a kukorica leveleit, leverte a szőlőt, a szilvát, a szélvihar pedig vastagtörzsű gyümölcsfák ágait törte le és sok helyen kettéhasította, tövestől kitépte a fákat.

Ugyancsak nagy károkat okozott a jég és a vihar Sírán is, ahol a kukorica és a szőlőtermés 60-70 százalékát tönkretette. Itt is sűrűn hullott a diónagyságu jég, amely valósággal belepte a környező domboldalakat és a villamosvasut pályatesztét. A villamosnak nyílt pályán kellett megállania, mert a felhamozódott jég miatt nem mehetett tovább. A vihar elvonulása után nagy patakokban folyt le a víz, a megolvadt jég, amely szőlővenyigéket és tönkrevert gyümölcsöket hozott magával. A jég csak Sírán okozott károkat, Ghiorocot, Pancolat, Paulist, Covasintot, valamint a környező hegyaljai falvakat a jégeső nem érintette. Pontos helyzetképet egyelőre természetesen még nem lehet összeállítani és a jég által okozott kár nagysága csak az összes megyei jelentések beérkezése után állapítható meg.

Előkészítő tanfolyamok

pótérettségire, kísérettségire műegyetemi és elsőosztályu felvételi vizsgára.

A kurzusok kezdődnek 1934. július 23-án és tartanak 1934. szeptember 5, illetve 28-ig.

Naponta előadás 8-11-ig.

Az előkészítést aktív középiskolai tanárok végzik. Jelentkezés leányok részére is d. e. 10-11-ig.

Libraria Concordia
Straja Eminescu. 2936

A hegyvidéken és a tengernél

Kirándulás egy magas hegyesre, vagy pihenés a strand homokján, ezek az új életerőt adó nyári szórakozások, de ezt is csak akkor tudjuk teljes egészében, tökéletesen kiélvezni, ha olyan kölnivizet használunk, amelynek finom, állandó, tartós illata életvidámmá teszi minden lépésünket.

Ennek a kölniviznek megvan az a felbecsülhetetlen előnye is, hogy

a hölgyek vonzóerejét sokszorosan emeli

és ezért minden hölgy önmaga iránti kötelessége, hogy utazásakor és a nyaralás egész ideje alatt mindig tartsa kéznél: a

MIGNOT-BOUCHER
Illatszerészeti
PARIS
készítménye.

Jacky
KÖLNIVIZ-et

A nagyhatalmak intervencióra készülnek Ausztria érdekében

Az újabb ausztriai terrorcselekmények következménye — Hitlerista szervezeteket leplezték le Jugoszláviában

Bécsből jelentik: A Sonn und Montagszeitung belgrádi jelentése szerint, az utolsó hetekben a németországi horogkereszt uralom nagy pénzáldozatok árán Jugoszláviában széleskörű szervezetet létesített, amely ellen azonban a jugoszláv kormány erőiesen fellépett. Az akció először csak a Jugoszláviában élő németországi állampolgárokat akarta beszerezni a maga céljaira, később azonban már a jugoszláv németesség körében is megkezdtek az agitációt. A mozgalom főhadiszállása jelenleg is Zimonyban van, ahol több lapot is megjelentetnek, úgy német, mint szerb nyelven. A mozgalom fő feladata az Ausztria-ellenes propaganda üzése.

Salzburgból jelentik: A közeli Taxenbachban egy Herzog nevű szabónál 33 ikézigránátot és 38 kiló amonált találtak a csendőrök. Megállapították, hogy a robbanóanyagokat több fiatalember hozta Bajorországból. Három fiatalembert letartóztattak, akik azt vallották, hogy a gránátokat a havasokban osztrák légionistáktól vették át. A szabót státiális bíróság elé állították.

Lapjelentések szerint

Olaszország nem hajlandó tovább tétlenül nézni az osztrák terrorcselekményeket.

Olasz politikai körök előtt ugyanis az a felőgás, hogy az ausztriai merényletekért Németország a felelős. Jól értesült politikai körök úgy tudják, hogy Ausztria érdekében utabá lépést készülnék tenni a nagyhatalmak, azonban a különbséggel, hogy ezt nagyobb nyomattal teszik meg, mint első ízben.

CENTRAL: 7¼ és 9¼ órákor!

Önagysága nem akar gyereket!

Zenés vigjáték, főszerepekben

GEORG ALEXANDER. LIANE HAID,
OTTO WALLBURG.

SELECT: 7¼ és 9¼ órákor!

CSIBI

Gaál Franoiska, Hermann-Thimig

Jön: RONALD COLMAN és ANN HARDING
nagy szabású filme,
A POKOLSZIGET!

HIREK

Esküvő a szanatóriumban

Szokatlan időben, szokatlan helyen tartották meg egy aradi esküvőt. Az az épület, ahol az esküvői szertartásra az ünneplő rokonok összegyűltek, nem az a hely, ahol az életnek ilyen örömteli, reménnyel átszótt vasárnapjait ülnek meg. Ezen a helyen állandó harc folyik az emberiség egyik legveszélyesebb, alattomban dolgozó ellensége: a TBC. ellen és azok, akik ebbe az épületbe bekerülnek ritkán gondolnak arra, hogy rövid időn belül, sőt itt, a tudószanatóriumban házasságot kössenek. A feltörő és ösztönösen élni akaró élet azonban megbirkózik nemcsak a vésszel, de a lehangelő komor környezettel is és az az erő, amely két embert egymáshoz fűz, felolvasztja a kórterem ridegségét és lakodalmassá házza alakítja át a szanatóriumot.

Az esküvő, amelyet említettünk, tegnap délután folyt le a tudószanatórium egyik kórtermében. A felhően megvetett ágyban egy beteg, nagyon súlyos beteg feküdt: Novák István. A 25 éves ifjú valamikor a volán mellett ült, 80 kilométeres sebességgel rohogott végig az országutakon, most azonban valami megrokkant benne és a tüdő — amely valamikor tágulva szivta be az utat, a száguldás friss levegőjét — ma már nem bírja az iramot, pihenésre és gyógyításra szorul. Az ágy mellett ott állott a menyasszony: Neisz-Neisz Aurélie, aki valamikor, a leányálmok születése idején talán másképp képzelte az esküvőt, ott állott a rokonság és csakhamar megérkezett Tatu János alpolgármester, valamint Mayer anyakönyvi hivatali tisztviselő és kezdetét vette az esküvői szertartás.

Az alpolgármester kérdésére halkán érkezett a válasz a nő ajkáról és kissé remegő, nagyon különös hangon a visszhang az ágy felől. Az a szokásos és sablonos „Igen”, amely a tudószanatórium kórtermében elhangzott, az élni akarás igénye volt, talán romantikus, bizarr és a mai korban szinte szokatlan igénye és dokumentálása az élet hitének és reményének minden kálvárián, keserven, még a tudószanatóriumi kórtermen túl is...

— **IDÓPROGNÓZIS:** Délnyugati szél, több helyen zivatar. A Duna mentén mérséklődik kissé a meleg.

— **Értekezlet a gabonaárak biztosítására.** Bucarestből jelentik: A Banca Nationala-ban ma értekezlet volt, amelyen a bank kormányzója, Nicita Constantinescu pénzügyi alminiszter és Nafta, a Mezőgazdasági Hitelintézet igazgatója is részt vett. Az értekezleten azokat az eszközöket beszélték meg, amelyeket a gabonaárak biztosítására és finanszírozására hoznak majd.

— **Nem küldenek külföldi szakértőket a francia hitelezők.** Bucarestből jelentik: A külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalásokat befejezték. Szombaton már aláírták az egyezményt az egyik hitelező csoporttal, míg holnap parafálják a megállapodást a többiekkel. A megállapodás szerint semmiféle technikai szakértőt nem küldenek Romániába és Auboin mandátumát, amely jövő év februárjában jár le, nem fogják megújítani. Slavescu pénzügyminiszter az egyezmények aláírása után Déliranciaországba utazik Titulescu külügyminiszter meglátogatására, azután hazajön.

— **Forgalomba kerültek az új ezerlejesek.** A Nemzeti Bank által kibocsájtott új ezerlejesekből ma néhány példány megérkezett Aradra. Az új pénz sokkal nagyobb mint a régi, lilás színezésű és jól megkülönböztethető az 500 lejes bankjegyeitől. A víznyomások is nagyobbak, mint az előbbeni ezerlejeseken, s az új bankjegy egyik oldalán a nemzeti vagyont feltüntető szimbolikus rajzok láthatók, másik oldalán pedig Károly király arcképe és a nemzeti címer van.

— **A kánikula következtében súlyos autószerencsétlenség történt a balatoni országúton.** Báthory-Hüttner János kormányfőtanácsos, a budapesti Stádium-nyomda vezérigazgatója és a „Függetlenség” cimszerű kiadója szombaton autójával Balatonföldváról, ahol családjával nyaralt, Budapest felé indult. Dr. Báthory-Hüttner János egész nap nagyon szenvedett a kánikulától és a volán mellett rosszul lett. Elvesztette uralmát a kormány fölött, úgy, hogy a nagy sebességgel rohanó autó az árokba fordult. Az vezető nagy ivben fordult ki a felboruló autóból és eszméletlenül terült el az út porában. Az országút ezen a helyen rendkívül forgalmas és a vezérigazgató csak percekig feküdt elhagyatottan, mert néhány autós felfedezte a szerencsétlenséget. Az érkező autók egyikében orvosok ültek, akik első segélyben részesítették a szerencsétlenül járt vezérigazgatót.

— **Cisar bucuresti-i róm. kath. érsek látogatása Radnán.** Radnáról jelentik: A radnai kegyhelynek magas látogatója volt vasárnap. Hatalmas turakocsijával odaérkezett Cisar András bucuresti-i róm. kath. érsek. Az érsek az érseki uradalmak erdőzemet látogatta meg Fageton és onnan érkezett a kegyhelyre, ahol látogatást tett a kegytemplomban és a zárdában. Kiséretében volt Durkovics dr. pápai prelátus, valamint Lugoianu Lucian radnai erdőfőmérnök, aki különben az érseki uradalmak főfelügyelője. Az érsek Fageton a plébánia templomban Durkovics dr. prelátus segédletével misét pontifikált nagyszámu hívő jelenlétében. Radnán Lugoianu főmérnök vendége volt ebédén és vacsorán. Délután megtekintette Lippafüredet is, majd hétfőn Oradeára utazott a pápai prelátus és Lugoianu főmérnök kíséretében és ellenőrző szemlét tartott az ottani érseki uradalomban is. Az érsek ellenőrző útja után legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Lugoianu főmérnöknek, aki oly szakavatottsággal és körültekintéssel vezeti az érsekség uradalmait. Az érsek Oradeáról Stana de Valea biharmegyei klimatikus fürdőhelyre utazott, ahol vendége volt Valeriu Valeri dr.-nak. Rövid ott tartózkodás után az érsek Brasovba utazott, ahol a timisi szorosban levő villájában vendégül látja az ez évben végzett teológusokat.

— **Titokzatos jugoszláv repülőgép a jugoszláv-magyar határon.** Kelebiából jelentik: Vasárnap a község határában, magyar területen egy jugoszláv repülőgép szállt le. A határőrség tagjai a helyszínre siettek, ahol egy pilóta várakozott, aki elmondta, hogy motorhiba miatt szállt le és a repülőgépen egyedül utazott. A detektívek azonban a puha földön a géptől elvezető nyomot találták, amiből arra következtetnek, hogy a gép egy utast hozott magával, aki azután elmenekült. Az ügyben ezért folytatják a nyomozást és a pilótát egyelőre őrizetben tartják.

Az aradi református hívők padureni-i kirándulása

Az aradi reformátusok köréből hatalmas csoport rándult ki vasárnap reggel Padurenibe, ahol Nagy Zoltán lelkész istentiszteletet hallgatták meg az ottani hívőkkel együtt. A templom zsúfolásig megtelt a lelkész helybeli és aradi híveivel. Az istentisztelet keretén belül Pál apostol Filippibeliekhez írt levelének negyedik részéből olvasott fel Nagy Zoltán, amit azután gyönyörűen fejtegetett, beszélve a szeretetről, a szelidségről és békességről. Istentisztelet után a jelenlevők a közeli erdőszélig rándultak ki, ahonnan az esti vonattal tértek vissza az aradi reformátusok, újabban szerzett gazdag lelki kincseikkel.

Itt írjuk meg, hogy az oradeai ref. hivatalos lap július 20-iki számában megjelent az aradi lelkészi állásra a pályázat, amelynek határ-ideje három hét.

— **Házasságok.** Brenner Jenő és Vasváry Joli házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Özv. Ionescu Brăilane és Stern Béla** Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Tűz Bucurestiben a nagy hőség miatt.** Bucurestiből jelentik: Délután a nagy hőség következtében kigyulladt az egyetemi téren levő „Carpati” étterem felett levő kénraktár. A lángok percek alatt elterjedtek az egész épületen, de a tűzoltók erős munkával lokalizálták a veszedelmet.

— **Hétfőn reggel új román nyelvű hetilap jelent meg Arad uccáin.** Az új, eleven és jól szerkesztett, tartalmas lapnak „Ardealul” a címe és azt rendkívül olcsó áron, 1 lejért hozzák forgalomba. Az új hetilapot Teodor Reulescu, a tehetséges aradi román újságíró szerkeszti, aki már évek óta a bucuresti-i „Curentul” aradi levelezője. Az „Ardealul” elsősorban riportlap, amely tömören adja a vasárnap eseményeit és egyoldalú sportrovatot közöl.

— **Országos mintavásár Bucurestiben.** Szeptember 6-30-a között tartják meg Bucurestiben kereskedelmi miniszter védnöksége mellett a Parcul Carol-ban az idei országos mintavásárt, amely a romániai iparnak a behozatali megszorítások életbeléptetése óta gyökeresen megváltozott új fejlődési korszakának hű tükré lesz és amely iránt ipari kereskedelmi körökben igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Dr. Kurzer Károly fogorvos** rendelőjét a Bohus-palotába helyezte át: II. kapu, I. emelet.

Ha szereti egészségét,
Ferment-ecettel savanyítsd!
Ezért a jót szeressük:
Salátához, uborkához
Ferment-ecetet vegyünk!

Kapható minden jobb fűszerüzletben ½ és 1 literes üvegekben.

— **Halálozások.** Köpf János dr. ismert aradi ügyvédet és az Issekutz családot ért gyászbesetről jött tegnap értesítés a magyar fővárosból, ahol 78 éves korában elhunyt Issekutz Viktor ny. belügyi államtitkár, a magyar politikai és közigazgatási élet egyik általánosan ismert, régi szereplője. Issekutz Viktor, aki másodiziglen nagybátyja Issekutz Gézának, Issekutz István dr.-nak és Issekutz Sándornak, Erdélyből a tárnova vármegyei Dumbraveniből származik, ahol a háboru előtt országgyűlési képviselővé választották és több cikluson át képviselte kerületét. Az akkori képviselő Budapestre költözött és vezető pozícióba került a belügyminiszteriumban. Halálát kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

Sulyos gyász érte Dumitrescu Constantin vármegyei főfelügyelőt és családját. Első feleségétől származó fia, a 22 éves Dumitrescu Nelu Leysinben a múlt héten elhunyt és ugyanny helyezett örök nyugalomra. Az elhunyt fiatalember a bucuresti-i gyógyszerészeti egyetem hallgatója volt és körülbelül hat hónappal ezelőtt sulyos kor támadta meg. A fiatalember a svájci Leysinben keresett gyógyulást. Dumitrescu felügyelőt, mélyen sujtotta fiának korai halála és a végtisztességén való részvétel céljából Leysinbe utazott. A Dumitrescu és Böhm családok iránt őszinte részvét nyilvánul meg a haláleset alkalmából.

— **Súlyos műtéten esett át egy aradi hírlapíró.** Sulyos műtétet hajtottak végre Schauer Aladár, ismert aradi hírlapíró. Az operáció jól sikerült, a nagybeteg állapota azonban ennek ellenére aggodalomra okot. Schauer Aladár ugyanis már hosszabb ideje súlyosabb természetű gyomor-fekély kínozta, amely most váratlanul komplikálódott. A hírlapíró a Terápia szanatóriumba szállították, ahol Roth Marcell dr. egyetemi magántanár dr. Windholz Béla, dr. Salamon Izsó és dr. Hersch Andor közreműködésével gyomoroperációt végeztet rajta. A betegség már előbb legyengítette a hírlapíró szervezetét és ezért újabb komplikációktól lehetett tartani. Az esti órákban azonban Schauer Aladár már jobban érezte magát és állapota javuló tendenciát mutat.

— **Jövő hétfőn kezdődik az aradi előkészítő tanfolyam.** Caba Victor liceumi tanár vezetésével — mint ismeretes — előkészítő tanfolyam indul mindazok számára, akik az összel érettségi vizsgát tesznek, kísérettségire jelentkeznek, a negyedik elemiből az első gimnáziumba akarnak beiratkozni, vagy pedig a politechnikára készülnek elő. A tanfolyamok iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg és azokat a jövő hét hétfőjén a Kulturpalotában levő iskola helyiségében megkezdik. Jelentkezni a „Concordia” könyvkereskedésben lehet délelőtt 10-1-ig (Str. Eminescu).

— **Egy napon köt házasságot Gaál Franciska és Jávor Pál, az aradi származású budapesti színművész.** Budapestről jelentik: Az aradi származású, ismert budapesti színész: Jermann Jávor Pál kedden köt házasságot Landesmann Olga-val. Jávor tanui Job Dániel és Roboz Imre lesznek. — Szerdán egy másik érdekes művész házasságot kötnek. Gaál Franciska ugyanis ezen a napon esküszik örök hűséget dr. Dajkovits Sándor baroktisztviselőnek. Gaál Franciska tanui Lányi Márton képviselő és Herczeg Ferenc lesznek.

— **Öngyilkosság Aradon.** Ma délelőtt jelentették az aradi rendőrségnek, hogy a Str. Ardealui 31-33. szám alatt Bagi Sándor 69 éves férfi felakasztotta magát. A rendőrség intézkedésére dr. Stauber Andor hatósági orvos szállt ki a helyszínre, aki megállapította, hogy a szerencsétlen ember éjszaka akasztotta fel magát és reggel, mire tettét felfedezték, már halott volt. A 69 éves ember bucsulevelet nem hagyott hátra, amelynek oka ezideig ismeretlen.

— **Az aradi építőmesterek vizsgabizottsága.** A kereskedelemügyi miniszter 30.590-934. számú rendeletével kinevezte azoknak a bizottságoknak tagjait, amelyek előtt az építőmesterek, köfaragók, stb. a kötelező vizsgát leteszik. Az aradi bizottság névsora a következő: Elnök: Trinbitoni Traian iparfelügyelő. Tagok: Muresan János városi főmérnök, Filip Gusztáv megyei főmérnök, Marian János építész, Marinca János kőművesmester. Az újonnan kinevezett bizottság mandátuma 1936. november elsején jár le.

— **Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szájíz, emélgés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz is igen gyorsan, biztossan és mindig kellemesen hat.** A gyakorlati orvostudomány már régen megállapította, hogy a Ferenc József víz használata a túlsok evés és ivás káros következményeinél igazi jótétemény.

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

FÖLDES: Str. Eminescu,
KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand,
ROZSNYAL: Piata Avram Iancu.

Üzlethelyiségemet lebontják!!!

Barakba költözöm!!!

Leszállított olcsó
árakban árusítok! 2940

ELITE illatszertár

Fischer Eliz-palota.

— Kinevezték az aradi munkabírók ülnökeit. A Monitorul Oficial ma Aradra érkezett július 21-iki keltezésű, 166. száma közli az aradi munkabírók most kinevezett ülnökeinek névsorát. Az aradi munkabírók — mint már jelentettük — augusztus elsején megkezdik működését. Ugy a munkaadók, mint az alkalmazottak részéről a munkabírók tárgyalásain ülnökök vesznek részt, akik a letárgyalásra kerülő ügyet szak-szempontról vitatják meg. A hivatalos lap szerint három évi időtartamra a nagyipari munkaadók részéről 37, a kereskedők részéről 68 ülnököt neveztek ki. A kispárosokat az alább felsorolt kategóriákba osztották és ennek megfelelően nevezték ki az ülnököket: faipar, illetve asztalosipar, bőripar, ruházati ipar, élelmiszeripar, építőipar, nyomdaipar, fémipar, valamint más különböző iparágak. Az alkalmazottakat és munkásokat a következő csoportokba osztották be: fémipar, faipar, élelmiszeripar, bőripar, építőipar, nyomdaipar, ruházati és textilipar, valamint más különböző foglalkozási ágak. A tisztviselőket a következőképpen osztották be: fémipari tisztviselők, gyáripari tisztviselők, ruházati tisztviselők, ruházati és textilipari tisztviselők, nyomdaipari tisztviselők és újságírók, villamosvállalati tisztviselők, különböző iparágak tisztviselői, kereskedelmi és banktisztviselők, biztosítási-tisztviselők, szállítási hivatalnokok és más magánalkalmazottak. A hivatalos lap végül is a hites könyvelők és a mérnökök részéről kinevezett ülnökök névsorát közli. A törvény értelmében per esetén egy a munkaadó, mint az alkalmazott tetszés szerint választ ülnököt, abban az esetben, ha nem választana, akkor az ülnököt a bíró delegálja. Tekintettel arra, hogy az ülnökök kinevezése megtörtént, most már a munkabírók augusztus elsején kétségkívül megkezdhetik működését.

— Doktorrávatás. Folyó hó 16-án avatták a milánói egyetemen az állatorvos-tudományok doktorává Nyáry Györgyöt. Nyáry István ny. banktisztviselő fiát. Nyáry György az állatorvosi fakultást kitüntetéssel végezte.

— Az Erdélyi Cukorrépatermelő Szövetségének Arad-Bánáti tagozata évi rendes közgyűlését nem mint jelezve volt, e hó 25-én, hanem augusztus hó 1-én, szerdán délelőtt fél 11 órakor tartja a Mezőgazdák Rt. irodahelyiségében: Bul. Reg Ferdinand 41., amelyre a cukorrépatermelő gazdaközönseget ezúton hívja meg az Elnökség.

— Asztma és szivbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza.

— Sportünnepély Lipován. Lipováról jelentik: A lipovai „Infrateria” sportklub vasárnap rendezte nagyszabású ünnepélyét, amely a legteljesebb anyagi és erkölcsi siker jegyében folyt le. Az ünnepélyen megjelent a Lipovan tartózkodó 300 lelemiskolai tanító, valamint Bocu Sever volt miniszter is. Reggel 6 órakor kezdődött a népi ünnepély az önkéntes tűzoltók zenés ébresztőjével. Nyolc órakor már külön autobuszok szállították a közönséget a fürdőbe, ahol lacikonyha, sörkimerés, virág-, torta- és csemegésátor várta a publikumot. A délutáni műsort sportesemények tették változatossá. Az „Infrateria” tornászai mutatták be Bart József tornatanár vezetésével tudásukat, majd a szabadtéri iskolabirkózásokat Höfler Márton irányította. Hat órakor futballmérkőzés volt, melynek eredményéről lapunk más helyén számolunk be. A mérkőzés után reggelig tartó tánc következett.

ABBZIA

HOTEL-PENZIO „SAN-MARCO”

Előkelő családi penzión ABBZIA legszebb részén. — Gyönyörű szobák, kilátással a tengerre. — Folyó hideg és meleg víz a szobákban. — Fürdők a házban. — Elsőrangú magyar konyha. 424
Teljes ellátás már 25.— Htától.

A béke utolsó huszonnégy órája

Szemtől-szemben az első kémmel...

Utazás Budapesttől Belgrádig — Mindenki újságot olvas — Senki sem hisz a háborúban — Szuronyos katonák az állomásokon — Átkutatják a vonatot — Ujvidéken leszállítanak egy embert, azt mondják rá, hogy: kém

Trencsénteplic, 1934. július

A kalauz még fehér keztyűben számulált, amikor megmutattam neki szabadjegyemet, a pályaudvaron ezüst tálcán hozták a restiben a reggelit, bádorgódozban aranyvégű Prince of Monaco vásároltam, azt hiszem, hogy az ékezőkocsi pincérénél három koronába került egy doboz, béke volt még, de a robogó vonaton már valahogyan érezni lehetett a készülő vihart. Feltűnt — és érdekes, hogy ez volt legelső impresszióm arról, hogy valami nincs rendben — az, hogy hiányzik az utazók. Békebeli utazásaimnak felejthetetlen, kedves, örökké anekdotázó utitársai. Akkor még ők is másodosztályon utaztak, bérletük volt és vagy kalábert játszottak, vagy üzletkötéseikről beszéltek, ha nem voltak anekdotázó kedvben. Gyakran előszedték jól szabott ruhájuk belső zsebéből vastag tárcájukat és megmutatták az asszonyuk és gyerekeik képét. Aztán elmondták, hogyan adtak el konyakot Pécsen, vagy bort Galiciában. Ha végigmentem egy vagon folyosóján mindig akadtam közöttük ismerősökre.

A belgrádi gyors, 1914. július 24-én nem kaláberezett egyetlen utazó sem. És én ebben a pillanatban éreztem, hogy vihar készül...

Alig hagytuk el Pestet, szuronyos készültség ment át a kocsikon. Elöl egy káplár, utána két baka. A másik kettő a lépcsőfeljárónál állott. Benéztek minden fülkébe, aztán tovább mentek.

És a szolgálati szakaszban le volt zárva az ajtó.

Elfüggönyözve az ablak.

Amikor belülről a függönnyt fellebbemerték, megismertem az utast: Fillári bácsi volt, a rendőrségről. Detektív. Ha az udvar Bécsből Pestre jött, Fillári bácsi a várbán teljesített szolgálatot. Ilyenkor nagy staniclikben vitte haza a zserbót. És az ezüst meg arany staniolba csomagolt csokoládébonbonokat. Néha a rendőri sajtóirodába is hozott belőlük. Hosszu fehér hajusza volt Fillári bácsinak és mosolygott mindig. Most komor volt, rosszkedvű, alig állt szóba velem. Végigjárt a vonatot, aztán egy közbenső állomáson kiszállt. Nem figyeltem meg, hogy hol. De új, ismeretlen alakok szálltak a vonatra.

És egyre több katonatiszt...

Szabadkán egy patrul újra átkutatta a fülkéket.

Ujvidéken megint.

És Ujvidéken láttuk, hogy a péterváradhi don apró lovak vontatnak ponyvával letakart csövű ágyukat. Tüzek ülnek a bak mellett...

Itt feltűnően sokáig állt a vonat.

Amikor elindultunk, nyílt pályán megálltunk újra...

És megint katonai őrzőjárat szállt fel az egyik harmadosztályu vagonba. Amikor át akartam oda menni, egy ur állta utamat. „Tessék megállni” — csak ennyit mondott és én nem mentem tovább. Egy utast leszállítottak, iparos kinézésű ember volt, puha kalappal, széles, nagy cugos cipőkkel. Hangtalanul ment a katonák között. Előtte ment egy freiter, meg két baka, közepe ő és a háta mögött fel-tűzött szuronyal két katoná. A nap szikrázott a Mannlicherek fényesre pucolt bajonettjein. Az utasok, kevesen voltunk, a vagonok ablakainál álltunk és megbámultuk a menetet. A katonák visszafordultak az állomási épület felé, a kalauz sipolt és a lokomotív lassan megindult...

Titokzatosan, fülemhez hajolva sugta a kalauz:

— ... kém...

Kém.

Ugyannyira ismeretlen fogalom volt akkoriban előttünk, mint — az utlevél. Mind a kettőről hallottam már, de egyiket sem láttam. Redl ezredes tragédiájáról, csak a beavatottak

láttak valamit, mi a kémek világát csak regényekből ismertük. Amikor a kalauz fülembe sugta a döbbenetes, hárombetűs szót, Dreyfus kapitány jutott eszembe. És Zola cikke, amely ugy kezdődött, hogy j'accuse... és az Ördög-sziget, aztán husz filléres ponyvaregények, címoldalukon az óceán közepére deportált, lefokozott kapitánnyal...

Kém...

... Ez már háború... De akkor még nem hittük el. A vagonok padlóját teleszórták újságokkal az utasok, az állomásokon a bakterek kezéből kapkodták széjjel a rendkívüli kiradásokat, amelyeket vastag csomagban szállított minden vonat.

Kém...

Odaszoritottam fejemet a vonat ablaküveg és mialatt a kerekek muzsikáját figyeltem, magam előtt láttam folyton azt a panamakalapos, cugos cipős, sápadt alakot, akit szuronyos katonák kísérték maguk előtt az ujvidéki állomás felé. A kerekek zakatolása lassan láncok mellett chifre-kulcsok heverték, de én ezeket csörömpölésébe szaladt át, a telegráfóznák akkor még csak Verne Gyula regényeiből ismertem... De: biztos, hogy kém. A kalauz mondta. Neki meg bizonyára a katonák mesélték. Megkerestem a kalauzt. Beszélgetni kezdünk, de hozzánk lépett egy tiszt, azt hiszem kapitány volt és leintett bennünket. Bemutatkoztam neki. Mutattam a vasúti jegyemet, szigorúan szól rám: erről az incidensről **ugysem szabad írni semmit**. Zimonyban majd megtudom... Hogy mit, azt nem mondotta meg...

Igy érkezünk meg délután Zimonyba.

Mialatt a konflison befelé mentünk az állomásra, láttam, hogy sok-sok ember áll körül egy plakátragasztót. Meztelbás szolga támasztotta letráját a falhoz, a földre fektette le zöld plakátját, aminek a hátát telekente csirizzel. Aztán ráfekette a falra, kefével szépen kisimította. Munkájával nagyon meg volt elégedve. És az emberek kidülledt szemekkel olvasták a plakátot: „Részleges mozgósítás.”

Ezerkilencszáztizennégyben július huszonnégyedikén, pénteken, délután...

Ott, a zimonyi uccasarkon, a nyári napsütésben...

A plakátragasztó pedig a hóna alá vette a csomagját és ment tovább. Még sok plakátot kellett kiragasztania. Hatalmas, zöld színű plakátokat, amiket már hónapokkal azelőtt kinyomattak. És szerte küldötték azon a nagy darab földön, aminek akkor „osztrák-magyar monarchia” volt a neve...

A szállodában nehezen lettem szabad. Lefoglalták a katonaság számára. A portás azt mondta, hogyha Belgrádba akarok menni, határtálepési igazolványt kell szereznem. Elmentem a határrendőrségre. Ott tintaceruzával írott cédulát találtam, rajzszögekkel felerősítve az ajtón. Ez állott rajta: „Felsőbb utasításra Szerbia területére határtálepési igazolványok nem adnak ki.” Az inspekción rendőrtanácsost kérlelni kezdtem, végre megígérte, hogy reggelig utasítást kér az ügyemben a — katonai hatóságoktól.

Lefeküdtem. Egész éjjel nem jött álom szememre...

Paál Jób.

(Folytatjuk.)

URANIA

MA, kedden 7¼, 9¼ órakor

Olcsó helyárrakkal

Dübörög a föld!

HELEN HAYES

GARY COOPER

ADOLPHE MENJOU

Jön: BOR, DAL, CSOK!

(FRIDERIKA).

HOSSZU ÉS ROSSZ UTAKON CSAK A FIAT Árak: 90.000 Lei-fő!
KOCSIKON VANNAK BIZTONSÁGBAN Benzinhasználás
 8 litertől kezdve.
 Képviselet: **AUTOBOX GARAGE ARAD, Strada Muresianu No. 5.**

György István, a budapesti Hunnia-filmgyár rendezője Aradon nyilatkozik:

Tárgyalások folynak a román-magyar filmek készítéséről

Román-magyar filmváltózatban elkészül Tamási Ernő egyik regénye — Hogyan lett György Istvánból filmrendező

„Solymosán Magda az Aradi Közlöny cikkéből értesül, hogy leszerződtem“

A filmvászonra nem vetítik képét, a sztár-levelezőlapokon nem szerepel, a bakfisok nem rajonganak érte és nem álmodnak éjszakánként vele, a magazinokban csak ritkán jelenik meg egy-egy felvétel róla, általában a közönség nem nagyon érdeklődik iránta, pedig ő az, aki a film vászna mögött láthatatlanul dolgozik, akinek egy kézmozdulatára öngyilkos lesz a hősszerelmes, megszólal a bárba a jazz, megered a zápor és tombol a vihar, legszembetűnőbb mosolyát veszi elő a primadonna. Ő az, aki a film ezer szereplőjén uralkodik, aki a film bonyolult műszaki és sztár-apparátusát vezeti: a Rendező.

György Istvánnal, a budapesti Hunnia filmgyár rendezőjével beszélgetünk, aki menyasszonyával, KILÉNYI Gizivel, néhai KILÉNYI János városi főszámvéző leányával érkezett Aradra, ahol menyasszonya nővérét, özvegy Vas Gusztávnét látogatták meg.

— Érdekes aradi újdonsággal is szolgálhatok. — mondja György István. — Olyan újdonsággal, amelyet még a közvetlenül érdekeltek fél szem tud. Augusztus elején kezdjük meg a Hunnia műtermében az „Iglói diákok“ felvételeit és

ennek a filmnek primadonna-szerepére Solymosán Magdát szerződtem le.

Solymosán Magdát Pesten már többször hallottam, itt pedig képeit láttam, amelyekből megállapíthattam, hogy kitűnő film-arca van. Félhez a filmhez fiatal, finom, leányos típusu primadonna kellett, aki egyaránt tud énekelni és játszani is. Ilyent pedig ma nehéz találni. Azt hiszem azonban, hogy Solymosán Magdával megtaláltam a megfelelő primadomát. Solymosán Magda az Aradi Közlöny cikkéből értesül arról, hogy szerződtem. A filmben egyébként még egy aradi szerepel: Jávor Pál, a Vicsziniáz művésze. A többi szereplők pedig Csontos, Kabos, Rózsahegy Kálmán, Gózon Gyula és Hosszu Zoltán.

— Az Iglói diákok után — folytatja. — erdélyi vonatkozású filmet készítek, amelynek egyes részeit Erdélyben, a Hargittán vesszük fel. Tamási Áron „Ábel a rengetegben“ című regénye kerül hangosfilmre, még pedig nemcsak magyar, hanem román verzióban is.

Ezzel a filmmel meg akarjuk kezdeni azt a nagy munkát, amely a román-magyar filmközeledés felé vezet. Ebből a közlekedésből mind a két ország csak hasznot látna. Tamási regényének filmre való felvételét nagyon érdekesen akarjuk megoldani. A magyar verzióban a magyar népi jellegzetességek, a magyar etnográfiai motívumok, a magyar népzene domborodnának ki, a román verzióban pedig a román népi értékek, népszokások, a román népzene jutnának kifejezésre. Ez a film nagyszerű lehetőségeket ad a népi művészi kihasználására.

Ezután újra az előbbi témára tér át:

— Nagyon sokat várok a román-magyar filmközeledéstől, amelynek érdekében mindent elkövetünk. Nemcsak a művészekben, de a budapesti cégekben is meg van erre a hajlandóság és nagyon szívesen, sok megértéssel és előzékenységgel támogatja az akciót a budapesti román képviselet is. Nemrégiben kezdtünk tárgyalásokat az egyik nagy román kulturális egyesülettel és ennek bevonásával román és magyar verziójú filmeket fogunk készíteni.

Felváltva dolgozzuk majd fel a román és magyar szerzők műveit.

Az egyesület máris két neves román író regényének megfilmesítését javasolta.

György István neve a magyar filmművészetben külön irányt, új stílust jelent és ennek lényege iránt érdeklődtünk:

— Elgondolásom abban foglalható össze, hogy a magyar filmek szakítania kell a nyugatról importált iránnyal és a népi értékekre, népi motívumokra és sajátosságokra támaszkodva kell megalkotnia az új magyar filmet. Talán paradoxonként hangzik: de ez a film az igazán internacionális, mert valóban újat hozva, méltán keltheti fel a többi népek érdeklődését. Nézetem szerint nem kell minden magyar filmben bárnak és jazznek lennie, a népi értékek művészi kidomborítása: ez lehet szerintem az új film célja. Ez a program vezetett akkor, amikor megalkottam több magyar tárgyú filmet.

— Hogyan lett filmrendező? Hogyan került a filmhez? — kérdelem.

— Ennek különös története van — mondja és furcsán, szinte fájdalmasan mosolyog. — Erdélyből kerültem Budapestre, közvetlenül az érettségi után. Sokat nyomorogtam, sokat küzdöttem. És egy este oda jutottam, hogy — az utolsó vacsorámat ettem. Nem volt már pénzem, nem tudtam, mihez kezdjek. Hajnalban kimerülten a Hűvösvölgyben kóboroltam és egyszerre csodálkozva vettem észre, hogy társzékér áll meg mellettem, kocsikon előkelő násznapérkezik, diszketeket állítanak fel és egy ur fényképezőgéppel habrál. Kíváncsi voltam, odaléptem az urhoz és megszólítottam: „Engedje meg, hogy én is belenézsek ebbe a masinába...“ — kértem. Az ur barátságos volt: megengedte. És én ekkor először néztem filmvetítógép lencséjébe. Nézttem, néztem és aztán megszólaltam: „Ez bizony nem jó...“ „Micsoda?“ „A beállítás. Nem képszerű. Máshová kellene helyezni a gépet, hogy a kép nagyobb perspektívát, hátteret kapjon, talán ide...“ Az urak vitakozni kezdtek és a felvétel végül úgy készült el, ahogy én gondoltam. Ekkor határozottam el, hogy filmrendező leszek. Kiléncseltem, ajánlkoztam, de természetesen senkinek sem kellett az új filmrendező. Később elkészítettem egy scénáriumot és ezt úgy irtam le, ahogyan én képzeltem volna el a mese megrendezését. Dési Alfrédhoz vittem el, aki művészeti igazgatójával, néhai Tanay Friggyessel tárgyalta meg. Tanay ekkor így szólt Désihez: „Ez a gyerek pedig itt marad minálunk...“ Így lett belőlem filmrendező. Később az a fotográfus, Papp Gyula, akivel ott a Hűvösvölgyben találkoztam, hosszú időn át dolgozott mellettem.

Újból a készülő filmek kerülnek szóba, amelyekről lelkesen, szinte atyai szeretettel beszél:

— Új stílust akarunk teremteni néhányan a magyar művészetben, — mondja. Én a filmben igyekszem ezt megvalósítani. Az ősszel — az aradi Baló Eleinér közreműködésével — új színházat alapítunk, amely ugyancsak a magyar népi művészet céljait szolgálja és ennek az irányynak propagálására a közeljövőben lapot is indítunk.

Elhallgat, cigarettát sodor. Rágyújt és elmerülve nézi a szobában szertefoszló füstöt. Rendező. Jazz, bár és görlok nélkül. Abból a fajtából való, aki a halott celluloid-szalagba be tudja vinni azt, ami már több, mint technika, film, a huszadik század csodája, azt, ami mégis csoda, mert életet ad a celluloidnak: a lelket... Molnár Tibor.

SPORT

Lenni, vagy nem lenni...

A Gloria-CFR győzött, az AMEFA vereséget szenvedett az első selejtezőn

A Gloria-CFR győzött, az AMEFA vereséget szenvedett az első selejtezőn — A Chinezul már biztosan bennmarad a nemzeti bajnokságban — A Gloria-CFR és Romania bennmaradása valószínű, az AMEFA-nak vasárnap győznie kell

A nemzeti bajnokságban való szereplésért folytatott öldöklő harc vasárnap teljes gőzzel folytatódott és ezúttal már az aradi csapatok is bekapcsolódtak. A Gloria-CFR első meccsét Aradon játszotta le a Prahova csapatával, amelyet fölényes játék után, biztosan győzött le és így megmaradása most már alig kétséges. Nem úgy az AMEFA, amely első mérkőzését a satumarci orosz-lombardlangban vívta meg a tulkeményen játszó Olimpia CFR-el szemben és egyes játékosai sérülésének következtében alulmaradt a küzdelemben. A Chinezul már második selejtező mérkőzését játszotta és ezúttal is győzött a cernauti Jahn felett, tehát a timisoarai csapat most már viszsamarad a nemzeti bajnokságban. A CAJ cluj-i vendégjátékát nem kísérte a kívánt siker, az otthoni csapat győzött. A meccsekről az alábbiakban számolunk be:

Gloria-CFR—Prahova 5:1 (2:0).

Dr. Tunea bíró sipjelére, mintegy 1500 főnyi közönség előtt, a következő összeállításban álltak fel a csapatok: Gloria-CFR: Sarbu—Husztik, Valentin—Szabó, Faur I., Pecican—Igna, Marianut, Dobra, Fodor, Mercea. — Prahova: Zaharescu—Barasch, Jonescu—Müller, Daucher, Popescu—Obretcovici, Reingruber, Georgeşcu, Vasileşcu, Atanasiu. A váltásnál Müllernek kedvez a szerencse, a Gloria indít nap ellen és az élénk Igna révén, néhány formás támadást vezet, de a kapufa és a szerencse megmentik a Prahovát a góltól. A 25. p. elért offszájd miatt érvénytelenített gól után, a 30. p. érvényes gólt ér el a Gloria-CFR: Igna jó beadását Fodor átéli, Mercea hibásan lö, de nincs baj, a labda Dobróhoz kerül, aki szép lövéssel küldi a jobbsarokba (1:0). A 44. p. Mercea tör ki, Brasch felvágja, a megítélt 11-est Pecican küldi rendeltetési helyére (2:0). A második féldő első perceiben a Prahova támad, főként az ügyes Reingruber révén. A 7. p. Reingruber ugrik ki, közben faultolják, de góloz, a bíró azonban 11-est ad, amelyet Barasch értékesít (2:1). Most aztán végleg a Gloria-CFR kerekedik felül és a 7. p. Fodor kite-szi Merceát, a szélső lövése a jobb alsó kapufélfától pattan be (3:1). A következő percben Mercea jó beadását Fodor átéli és Dobra helyezett lövéssel juttatja a hálóba a labdát. (4:1). Igna néhány szép akciója következik ez után, de Marianut sokat ront. A 34. p. Igna

Dorna-Vatra

804 méter magasan a tenger színe felett
(Câmpulung megye.) 465

Szivbajosoknak, érelmeszesedésben szenvedőknek, női bajoknak, reumasoknak. Szénsavas és iszapfürdők Hydro és mechanikai therapia.

Szórakozások: Kaszinó, mozi, katonazene, tenisz, kiránduló helyek, strandfürdő Előnyös vasuti összeköttetés az ország minden részéből. — 50%-os vasuti kedvezmény. — Jelentkezés. árak, információ:

a Sándor (Europa)
hivatalos menetjegyirodában,

Bulev. Regina Maria 10., a megyei prefekturával szemben. — CONSUM-tagok közpénzáron 6 havirészletre vehetnek részt

egyéni játék után jól megy el és bár ketten is nyomják, középre ad, ahol Fodor várja a labdát és hálóba pöcköli (5:1). További Gloria-főlény nem hoz eredményt.

A győztes csapat legjobb része a fedezet-sor volt, amelynek mindhárom tagja egyformán vette ki részét a védő és támadó munkából. Ennek a csapatrésznek köszönhető az eredmény és nem rajtuk mulott, hogy az olykor tehetetlen csatársor nem tudott több gólt lőni. A védelemben Sabaunak alig akadt dolga, Huszti kielégített, de nem úgy Valenir, aki Marianut mellett a csapat leggyengébb tagja volt. A támadósorban Dobra és Igna érdemelnek dicséretet, bár Fodor és Mercea nagy akarással küzdöttek. A Prahova kvalitással még nem itik meg a nemzeti bajnokság szintjét. A védelemben Zaharescu kapus volt a legjobb, de a háttvédek is szorgalmasak. A halvesor gyenge, csak Popescu vétette észre magát — faultokkal. A csatársor a fedezetsorral egyrangú, kivételt képez az ötletesen játszó Reingruber. Tunca dr., kisebb hibákat leszámítva kielégítően vezette a mérkőzést.

Olimpia-CFR—AMEFA 4:2 (2:0)

Kemény, helyenként durva játékkal győzte le az Olimpia-CFR az AMEFA csapatát, amely az első félidő 5. p. megsérült Reinhardt, valamint a második félidőben hasonló sorsra került Blaskovits és Lingurár százszázalékos játéka nélkül nem tudott győzni a Radulescu bíró által is segített Olimpia-CFR felett. Már az 5. p. megsérült Reinhardt és az így meggyengült védelem hibájából, a 18. p. Huniade, a 33. p. pedig Vajda II. kétféle előnyhöz jutatták az Olimpia-CFR-t. Helycsere után az AMEFA rákapcsol és a sűrű rohamok az 5. és 12. p. Magold két góliában jutnak kifejezésre. Kicszenített az AMEFA és az Olimpia-CFR a hazai közönség buzdítására most ismét kemény játékba fog és Blaskovits, valamint Lingurár jutnak Reinhardt sorsára. Az ugyszólván nyolc emberrel küzdő csapat azután nem tudta megakadályozni, hogy a 32. p. és 41. p. Vajda II. góljai ne a hazai csapat győzzen.

Az eredmény nem fedi a mutatott játékot, mert az aradi együttes végig jobb futballt játszott, de az ellenfél durva játéktól megfélemlítve, nem tudott eléggé eredményes lenni. A győztes csapatban a védelem és a csatársor belső triója, élén Vajda II.-vel, érdemelnek említést, az AMEFA-ban Bugarin, Csajka, Dvorzsák, Lingurár és Magold emelkedtek ki. Radulescu Costel teljesen kiengedte kezéből a meccset és a satumareiak durvaságait megtorlatlanul hagyta.

Chinezul—Jahn 2:0 (2:0)

Végig nagy Chinezul-főlényben folyt le a két csapat második selejtező meccse, amelyben a Chinezul „sétálva” győzött. Már az első félidőben bebiztosította a timisoarai csapat a győzelmet Glasz és Nagy góljaival és szünet után a meccs unalomba fulladt. Jó bíró volt Burdán.

Romania—CAT 3:1 (0:0)

Az otthonában játszó Romania szerencsés győzelmet aratott a jobban játszó, de a helyzeteket kihasználni nem tudó CAT felett, amely gólok helyett, kapufalövésekkel brillírozott. Coborsan vezető gólya után, Muresan lö ujjabb gólt, majd Possák szépít, végül 11-esből Criza állítja be a végeredményt. Bíró: Bucur Barsu.

O Egyéb aradi eredmények. Gloria-CFR törpe—Transylvania törpe 1:0 (1:0). CAA törpe—Unirea törpe 6:2 (2:2). Gloria-CFR II.—USA 4:2 (3:1). Alimentatie—Patria 4:1 (2:1). Transylvania—Victoria 2:2 (0:0).

O Vidéki eredmények. Timisoara: Fortuna—Unirea 3:2 (2:2). — Jimbolia: ZsSE—Stoga (Nagykikinda) 2:2 (1:0). — Targumures: Hakoah (Bécs)—CSTM 6:1 (6:0). — Oradea: CAO—Universitatea 6:1 (4:1). — Pecica: Virtutea, CAR komb.—Progresul (Timisoara) 2:2 (1:0). — Craiova: ILSA (Timisoara)—Craiovana 4:1 (1:0).

O Győzött az Inteligerea Brádon. Az új aradi első osztályu egyesület vasárnap Brádon vendégszerelt és a jóképességű Mica 12 Apostol bányá futballcsapatát, amelyben több neves volt aradi játékos is játszik, szép küzdelem után 2:1 arányban legyőzte.

Ismét legyőzte a Venus a Ripensiat és elhódította a timisoaraiaktól az országos bajnokságot

Kotormány inhuzódása visszavetette a Ripensiat — Venus—Ripensia 5:3 (0:1)

Bucurestiből jelentik: Közel 8000 néző jelenlétében a Venus pályán Morár Teofil dr. bírósága mellett találkozott a két csapat és a Venus megismételte timisoarai bravurját, ismét legyőzte az exbajnokot és ezzel megszerezte az 1933—34 évi országos bajnoki címet. Az első félidőben a Ripensia támadott többször, de a Venus védelem is pompásan dolgozott. Az egyetlen gólt a 14. percben Ciolac szerezte Beke átadásából.

A 30. percben Kotormány régi inhuzódása kiújult és ettől kezdve a Ripensia visszaesett.

Helycsere után a 9. percben korner a Ripensia ellen, amely után állítólagos hendszért 11-es, amelyet Valcov IV értékesít, sőt két percre rá ugyancsak Valcov IV fejele a Venus vezetőgólját. A 16. percben Ciolac labdáját Dobai 25 méterről szép lövéssel küldi Lapusneanu hálójába, de a Venus végleg felülkerckedik és a 19. percben Valcov II

révén vezet. A 28. percben Valcov IV lö ujjabb gólt, majd a 31. percben Dumitrescu lövi az utolsó Venus gólt. A 35. percben Bindea egyéni játék után szépít az eredményen.

A győztes csapat a „kick and rush” stílust minden különösebb technika nélkül kultiválja. Gyors előadások és a Valcovok precíz játéka jellemzte a mérkőzést. A védelem kemény, a halvesorban Eisenbeisser a legjobb,

a csatársorban pedig a Valcovok, különösen az összekötők pompásak.

A Ripensiaiban a csatársor a legjobb csapatrész, de Kotormány sérülése után a halvesor, amelyben csak Lakatos volt jó, visszaesett. A védelemben Zombory és Agner sérült, így Bürger nem bírta a felhalmozott munkát. Morár dr. kissé nyomta a Ripensiat.

A Ferencváros is kiesett a közép-európai kupából

Vasárnap két közép-európai kupamérkőzés került lebonyolításra és pedig Bolognában az FC Bologna—Ferencváros, Prágában pedig a Sparta—Admira mérkőzés. Mindkét helyen a második játékot játszották le a csapatok és míg az előbbi döntőbe való jutásért folyt, az utóbbi a közép-döntőbe való kerüléséért ment. Az első meccs tudvalevőleg Budapesten 1:1 arányban döntetlenül, illetve Bécsben 4:0 arányban az Admira javára végződött, így az otthonában játszó FC Bologna és a négy góllalnyel induló Admira továbbkérdése volt várható. Így is történt: az FC Bologna már döntőben van, ellenfele a Juventus—Admira meccs győztese lesz, tehát könnyen lehetséges, hogy két olasz csapat kerül szembe egymással. A két mérkőzésről beszámolunk a következő:

O FC Bologna—Ferencváros 5:1 (2:1). A friss olasz csapat aránylag könnyen birkózott meg a lassu Ferencvárossal. Perazzo vezetőgólját Sárosi egyenlíti, de még szünet előtt Schiavio góloz. A helycsere után ujjabb két Schiavio gól következik, majd Reguzzoni állítja be a végeredményt.

O Sparta—Admira 3:2 (0:2). Félidőnként váltakozó főlényű játék, amelyet a Sparta megérdemelten nyert, de az egygólos győzelem kevés volt a továbbjutáshoz. Durspekt lövi az Admira két gólját, melyre szünet után Szedlacek (2) és Zajisek válaszol gólokkal.

O A Hakoah Timisoarán. Vasárnap Timisoarán szerepelt a Hakoah csapata, amely az átigazolási álló játékosokkal megerősített Kadimával vette fel a küzdelmet. A Hakoah végig jobb volt ellenfelénél, mégis 2:1 (0:0) arányban vereséget szenvedett a szerencsés timisoarai csapattól. A gólokat Hermann és Bovanko, illetve Sepsi szereztek. A mérkőzés előtt a Hakoah női- és férfi tornászcsapata mutatott be szebbnél-szebb szertorna- és szabadgyakorlatokat, élénk tetszés mellett.

O Az AFPA teniszcsapatának győzelme. Vasárnap az AFPA teniszcsapata 7:1 arányu szép győzelmet aratott a sannicolaul-nic-i Banatul teniszgárdája felett. Részletes eredmények: Kafka—Seitz 6:1, 6:4, Berkovits—Mayer 6:2, 6:3, Seruga—Istray 6:1, 3:6, 6:3, Kafka, Istray—Seruga, Mayer 6:0 6:3, Singer—Depold 6:3, 6:4. Fehér—Medrea 4:6, 6:1, 6:0, Singer, Berkovits—Seitz, Depold 6:2, 6:4, Endrödy, Fehér—Sachs, Madrea 6:1 6:4.

O Az Auer-vendéglő és a Lido-vendéglő pincérei ma a többi vendéglők alkalmazottai-val mérköztek a Gloria-pályán. A mérkőzést az Auer—Lido kombináltja nyerte 6:2 (2:1) arányban. A mérkőzés eseménye Auer pincst volt, aki a mérkőzést kiválóan vezette le.

O Győzött a SGA Lipován. Az SGA egy kombinált együttese vasárnap Lipován vendégszerelt és iskolajáték után 7:2 (4:2) arányu szép győzelmet aratott az Infratirea felett. A gólokon Fritz (2), Probst Elemér (2), Metz, Popovics és Csipai osztoztak, míg az Infratirea részéről Ékes és Borande voltak eredményesek. Bíró: Szignarovics.

Havaletz új nagyszerű díszkoszvető-rekordot állított fel

Timisoaráról jelentik: A kerületi atlétikai bajnokságok során Havaletz Péter, a CAA kitűnő sulyatlétája, új pompás díszkoszvető országos rekordot állított fel. Eredménye nemzetközi viszonylatban is elsőrangú: 4649 cm. Ugyancsak Havaletz nyerte a sulydobást is 1176 cm. eredménnyel, míg Havaletz II. a gerelyvetésben 4246 cm. eredménnyel harmadik helyen végzett. A versenyen kiemelkedő eredményt még Lupan (CAT) ért el 683 cm.-el a távolugrásban.

O Deák Lajos nyerte a 150 kilométeres országuti kerékpáros versenyt. Vasárnap bonyolították le a Timisoara—Fibis—Lipova—Arad—Timisoara terepen, mintegy 150 kilométeres távon a kerületi országuti kerékpár-bajnokságokat, amely aradi sikereket hozott. Az eredmények a következők: 1. Deák Lajos (Meteor) 5 óra 56 perc, 2. Oláh (AMEFA) 6 óra 23 perc, 11 mp., 3. Felyntei (Meteor) 6 óra 36 p. 55 mp.

Király akart lenni Andorrában egy amerikai szélhámos A spanyol kormány rendeletére letartóztatták a kalandort

Barcelonából jelentik: Szombaton a spanyol kormány rendeletére letartóztattak egy amerikai kalandort, aki a kis Andorra köztársaságban I. Oris néven andorrai király akart lenni. A kalandort Kosinev-nek hívják és vilnai születésű. A szélhámost tegnap kellett volna Madridba szállítani, azonban ellenszegült kísérlőnek, mert azok harmadosztályu kocsiba akarták ültetni. Kijelentette, hogy ezt a megszegyentést rangja nem engedi meg és hálókocsit, valamint első osztályu jegyet követelt. Azt mondotta, hogy rövidesen csekk érkezik címére, amely lehetővé teszi, hogy az átszállítási költségeket ő viselje. Miután a csekk nem érkezett meg, ezért ma mégis harmadosztályon fogják Madridba szállítani.

MONEASA-FÜRDŐ

teljesen ujonnan renoválva, 2858—54

megnyilt július 1-én.

Fürdőorvos a telepen. :: Elsőrendű étterem. :: Meleg ásványfürdő naponta. :: Csukott uszoda és strand. :: Szobák és ellátás nagyon olcsó árakon. :: Fürdőigazgatóság

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Hivatalos közvetítők kinevezésével korlátozzák a gyümölcskereskedelem szabadságát

Tizenhat városban speciális közvetítőket neveznek ki, akik a gyümölcsstermelőktől jutalékokat vesznek fel

Kereskedelmi és termelői körökben visszatetszést kelt az a Bucurestiből érkezett jelentés, amely hírül adja a gyümölcskereskedelemnek olyan hivatalos jellegű megszervezését, amely sérti a kereskedelem szabadságát. A földművelésügyi minisztérium tudvalegőleg beavatkozik a gyümölcskereskedelem irányításába, holott ez a piac időtlen idők óta korlátok nélkül igen szép eredményeket mutatott fel a nemzetgazdaság javára. A minisztérium a gyümölcskereskedelem belföldi forgalmát szabályokhoz akarja kötni és e célból 16 nagy városban hivatalos közvetítőket készül kinevezni. Ezek a városok: Arad, Brasov, Deva, Baia-Mare, Cluj, Bucuresti, Constanta, Oradea, Timisoara, Sibiu, Saturnare, Sighet, Iasi, Chisinau, Tighina és Ploesti.

A ma kiadott hivatalos értesítés szerint a termelők a fenti helyeken kinevezendő hivatalos közvetítőkhöz fognak fordulni, hogy gyümölcstermésüket az illetők a vevők számára közvetítsék. A földművelésügyi minisztérium ezután állapítja meg a közvetítők által a termelők terhére számítandó jutalékokat és a minisztérium fogja ellenőrizni a közvetítők működését. A közvetítői állásokra a pályázatokat a földművelésügyi alminiszteri hivatalba kell benyújtani a kvalifikációt igazoló bizonyítékokkal és a kérvények felett már július végéig dönt is a minisztérium. A hivatalos közvetítőket fel fogja hatalmazni a minisztérium, hogy a termelőktől inkasszálják a jutalékokat, de azonkívül még közvetlenül a minisztériumtól is előnyöket élveznek.

Akik szívükön viselik az ország kereskedelmének szabadságát és féltő gonddal őrzik az ahhoz fűződő nagy gazdasági eredményeket, megdöbbenve állapítják meg, hogy ez az intézkedés káros. Felsőbb helyen természetesen könnyebbé szeretnék tenni a dusnak ígérkező gyümölcstermés eladását, e helyett azonban a hivatalos beavatkozás miatt megnehezül annak forgalma és a rendelkezésnek valószínűleg drágító hatása is lesz. Mostanig a termelők közvetlenül adták el gyümölcskészletüket a fogyasztóknak, vagy pedig a törvényes alapon működő kereskedők útján hozták azt forgalomba. A kereskedők azután vagy a belföldön adták el az árut, vagy pedig külföldre szállították, ha a vasuti tarifa és a horribilis vámok lehetővé tették ezt. Miért ne lehetne a mostanig érvényben volt rendszert változatlanul meghagyni? Miért kell 16 városban speciális közvetítőkre bízni ezt a nagy szakértelemmel igénylő kereskedői munkát? Csak nem akarnak álláshoz és jövedelemhez juttatni olyanokat, akik talán szaktudás nélkül könnyen árthatnak a mi kitűnő gyümölcsünk hírnevének?

Rá kell mutatnunk ez alkalommal arra is, hogy Erdélyben és az ókirályságban több árutözsde működik, amelyeknek feladatai közé tartozik a gyümölcskereskedelem teljesen szabályos lebonyolítása is. A tőzsdék számára hites közvetítőket nevezett ki a legfelsőbb fórum és ezek az ügynökök országszerte nehezen várják, hogy működésükkel szolgálatot tessenek az ország közgazdaságának. Már pedig, ha a különböző minisztériumok által speciális kedvezményekben is részesülő közvetítőkkal kell versenyezniük, akkor nemcsak az ő működésük válik lehetetlenné, hanem a tőzsdék működése is megbénul. A közvélemény biztosan számít tehát arra, hogy a különböző kereskedelmi érdekképviseletek sürgősen sikra szállanak a kereskedelem szabadságáért és felvilágosítják a minisztériumot elgondolásának és tervének hátrányairól.

A gabonagyárosok sürgetik az export megkezdését

Valószínűleg megengedik a kukorica kivitelét

Beavatott bucarestii forrás azt jelenti, hogy a gabonaexport szindikátusba tömörült cégek ujjában nem bírnak eredményeket elérni a hollandiai piacon, amely pedig nagyon jó fogyasztója volt a romániai áruknak. Hollandiában most az árpa ára magasra emelkedett. A bucarestii kiviteli cégek a kereskedelmi minisztériumban egyre sürgetőbben mutatnak rá arra, hogy a kiviteli szezonnak már a küszöbén vagyunk és a gabonaexportra vonatkozóan még mindig nincsenek megállapodások. A kereskedelmi és földművelésügyi minisztériumban bchaóan tárgyalják a gabonaexport ügyét és arra az álláspontra helyezkedtek, hogy elsősorban a kukorica kivitelét fogják felszabadítani. A mennyiség szempontjából gyengének bizonyult búzatermésből aligha lehet exportálni, annál kevésbé, mert a mi belföldi áraink már is túlhaladják a világgpiaci árakat, tehát a külföldön nem találnánk vevőket a búzára.

A külkereskedelmi hivatalban egyébként most megállapították, hogy Románia exportja általában csökken, amit az alábbi pontos adatok is bizonyítanak: 1930 év első öt hónapjában az

összkivitelünk 5 milliárd és 600 millió lej értékű volt ez az év első öt hónapjában pedig már csak 5 milliárd és 200 millió lejt tett ki. Az exportból származó összes devizákat a Nemzeti Bankhoz kell beszolgáltatni, mert egyedül a Banca Natională hatalmazta fel a kormányt arra, hogy a külföldi fizetési eszközöket kezelje. Az export devizák beszolgáltatásának kötelezettsége alól csak kevés kivétel van, s ezek közé tartozik a kompenzációs alapon lebonyolított kiviteli deviza. Szakkörökben nagy érdeklődéssel várják az új termés betakarítása után bevezetendő új gabonakiviteli rendszert.

= Előkészületek a szeszelosztás megszervezésére. Bucurestiből jelentik: A szeszmonopol vezérigazgatósága tudvalegőleg elhalasztotta a szesz elosztási koncessziók kiadásáról szóló árlejtéseket és ezt azzal indokolta, hogy újabb tervek merültek fel a szeszelosztás megszervezésére. Most azt jelentik, hogy egy bucaresti-i nagybankokból álló pénzesoport konkrét ajánlatot tett az egész ország területére a szeszosztás koncessziójának átvételére. Jó forrás szerint ez az ajánlat kapcsolat

Orvosi tanács!
Ne legénykedj
"OLLA"
nélkül, ne végy
utánzatokat!

2699

latos a belföldi kölcsönkibocsátással. Slavescu pénzügyminiszter Párisból való visszatérése után foglalkozik a kérdéssel. Itt említjük meg, hogy a szeszmonopol az 1932—33. költségvetési évben az államnak 595 millió lejes bevételéből 351 millió lejt fizetett be. Az 1933—34. üzletévben a szeszmonopol bevétele egymilliárd 172 és fél millió lej volt, amelyből az államnak 607 millió lejt fizetett be. Rá kell mutatnunk arra, hogy milyen kis összeg ez azokhoz a milliárdokhoz képest, amelyeket a szeszmonopol megszervezése előtti években az ipari szeszgyárak juttattak fogyasztási adó címén az államnak. Egyedül Aradon évente kb. 300 millió lejt inkasszált ebből a kincstár.

= A kajszin bevitelére magas taksát állapítottak meg Lengyelországban. Kereskedelmi attasénk Varsóból jelenti: A hét folyamán a lengyelországi gyümölcs piacokat az ottani kajszin uralta, amely igen jó minőségű és az ára elég magas. Nagyban 1.10—1.20 zloty, tehát több mint 20 lej nálunk pedig még a múlt héten is 8—10 lej volt. A romániai kajszin bevétele lehetetlenség volt, mert kilogrammonként 1.20 zloty (20 lej) bevételi illetékekkel terhelték. Érdekes, hogy bucaresti-i hivatalos gazdasági körök folyton arra biztítják termelőinket és a kereskedőket: minél több gyümölcsöt exportáljanak a szomszédos államokba, de nem gondoskodnak arról, hogy odakint ne tegyék azt lehetetlenné a túl magas vámokkal.

= Magyarország fabevétele a múlt évben ez év első évnegyedében. Budapesti hivatalos kimutatás szerint Magyarország fabevétele ez év első három hónapjában emelkedett az 1933. év első évnegyedével szemben. A bevétel növekedését az alábbi számok tüntetik fel: fűrészárakban 1959 vagon, hulladékfa 780 vagon, szerszámfa 300 vagon, tűzifa 4570 vagon a többlet. Speciálisan Romániából 1934. három első hónapjában az alábbi mennyiségeket vittek be: tűzifa 2480 vagon, faszén 358 vagon, rönkfa összesen 402 vagon, szőlőkaró 11 vagon, traverzekből 12 vagon, kocsirud és löcs 3 vagon, bányafa 250 vagon.

Mielőtt valamelyik fürdőhelyre utazik

kérjen pausál-kura árjegyzéket

Sándor (EUROPA)
hiv. menetjegyirodától,

Bulev. Regina Maria No. 10.
a megyei prefektrával szemben
Olesó és elsőrendű pausálkura a

Fekete-Tenger partján: Constanta, Movila-Tekirghiol, Eforia, Tekirghiol-Bai, Budachi-Cordon.

Hegyes, erdős vidéken: Tusnád-fürdő, Vatra-Dornei, Sovata.

Lankás, parkirozott helyeken: Buzias-on és Püspökfürdőn.
Gondnélküli nyaralás.

CONSUM-tagok készpénzaron 6 havi részletre vehetnek részt.

461

Filléres gyors Bécs—Budapest

indul augusztus 10-én.

Kényelmes utazás :- Számozott ülőhelyek.

Közös utlevéllel Budapestre . . .	1100 lei
" " " Bécsbe	2190 "
Egyéni " Budapestre . . .	775 "
" " Bécsbe	1870 "

Jelentkezni lehet: az Aradi Közlöny és Erdélyi Hírlap kiadóhivatalaiban és Sándor Ferenc menetjegyirodában.

Irtá: H. R. Berndorff

(21)

Fordította: Pálóczi Horváth György

Az előző később így folytatja:

„Az egyes készítmények előállításához szükséges összes gépezeteket levélmegrendelésre a Dr. Hugo Stolzenberg-gyár szállítja a szükséges vegyszerekkel együtt. Az árakat a könyv végén megtalálhatja az olvasó”.

Az árak tényleg megtalálhatók a könyv végén és hogy a külföldi pontosan tudja a pénzügyi feltételeket, az árlista második mondata így hangzik:

„Az árak ab Hamburg értendők, csomagolás nélkül, az 1930-as aranyárak értékében”. Látható, hogy Stolzenberg doktor ur külföldi vevőit akarja abban a hitben ringatni, hogy a megrendeléseknél engedelményeket lehet kérni.

Kétségkívül leszögezhető, hogy

minden ország felfegyverkezett a gázháborúra.

Az is nyilvánvaló, hogy a hadseregek arzenáljaiban csak a legmérgezőbb gázokat őrzik, a kevésbé veszélyes, izgató és könnygázokat csak a rendőrség használja, nem a hadsereg. De mit akarnak ezekkel a gyilkos gázokkal? Hisz abban minden katonai szakértő egyetért, hogy csatában alig használhatók.

Ó, ez igen egyszerű. Nem akarunk se többet, se kevesebbet, mint

a háborút az első 48 óra alatt megnyerni.

A hangárokban százával és ezrével állanak a repülőgépek, amelyek a gázt elszállítják.

Egy eljövendő háboru borzalmai

Vessünk egy pillantást a jövő háborújába:

Mialatt az előkészületek folynak, a csapatok gyalognak, mialatt a hosszú katonavonatok zihálva közelítenek a határok felé, mialatt a hadüzenet első izgalma tombol a városokban, mialatt a nők első könnycseppeiket nyelik le, mialatt a gyerekek valami maguk előtt is megmagyarázhatatlan izgalomtól remegnek, mialatt a férfiak harci dalokat énekelnek... **a legszörnyűbb csata már megkezdődött.**

Egyik pillanatban utasítást adnak a hadüzenetre, a következőben már utasítást adtak a légitámadásnak a harcra. **A repülőgépmotorok egymásután bömbölni kezdenek, a bombák gondos csomagolásban felkerültek a repülőgépekre és a kis vadászgépek már ott keringenek a repülőterek fölött.**

A nagyvezérkar egyik terme előtt kettőzött őrség vigyáz. Ebben a tremben öt perccel a hadüzenet után a léghaderő főparancsnoka dolgozik vezérkarával. Minden repülőgépbriádnak külön parancsot ad, ez a terem közvetlen telefonösszeköttetésben van a repülőterekkel, egymás után indulnak el a repülőbrigádok, a főparancsnok utasítása alapján különböző városok, fegyver- és műniciónyarak elpusztítására.

Az ellenség fővárosában a légügyi miniszter nem dolgozik, náluk már jóval a háboru előtt kiadták az utasítást a különböző légibrigádoknak, hogy a hadüzenet percében mely ellenséges városok ellen induljanak.

Negyedóra múltán háromezer repülőgép emelkedik a magasba, hogy az ellenségre az első csapást mérje.

A gépek igen magasán szállnak, hogy a légitámadást elhárító ágyúk tűzét kikerüljék.

A brigádok lassanként szétterpeszkednek, felfejlődnek és a végén a légitámadás egyetlen óriási szalagban közelít a határ felé.

A határ közelében a vadászrepülőgépek lejjebb szállnak és fölöttük repülnek a nagy bombavetőgépek.

A nagyvezérkaroknál még senki sem törődik az első frontjelentésekkel. Az összes parancsokat

Nincs olyan egyezmény, amely a gáztámadást a polgári lakosság ellen megtiltana.

Ha pedig volna vagy keletkezne egy ilyen, akkor sem tartanak be. A nagyvezérkarok arra számítanak, hogy a háboru első óráiban az ellenség az ország polgári lakosságát gyors és hatáson gáztámadások tömegével olyan pánikba kergetik, amely a háboru befejezését jelenti. A szörnyű rémületben élő polgárság önhatalmulag véget vet a háborúnak. Hiába küzd eredményesen ugyanennek az országnak hadserege a frontokon, ha közben hátul a front mögött, a városokban kitört a zendülés, kitört az anarchia, ha otthon befejezték a háborút, holott a frontokon a hadsereg már-már győz... a háborúnak ekkor vége van, élelmiszervonatok többé nem érkeznek a frontra, a katonákat hazahívják.

Tudja ezt a nagyipar? Igen, tudja. A nagyipar nem is készül hosszabb háborúra.

A nagyipar elkészült arra, hogy a háboru legelején, a legelső napokban irtózatoss tömegű hadianyagot bocsát a hadsereg rendelkezésére.

Minden győztes országban a nagyipar a háborúra készül. Tessék az olasz Fiat-műveket megnézni. A Fiat-műveknek 40.000 munkásból álló készütsége van, amelyből 25.000 embert hadianyagok készítésére lehet beállítani. Ez nemcsak Olaszországban van így, hanem mindenütt a világon, csak a háboruban legyőzött országok kénytelenek készületlenül a jövőbe nézni.

kiadták, most nincs szükség megfontolásra, most csak egy a fontos, bevárni a légitámadás eredményét.

Még nincs egészen világos, amikor az ezer gépből álló légitámadás meglátja a háromszor akkora ellenséges léghaderőt. A csata kilátástalan. A repülőgépek felemelkednek, oszlanak, megkísérlik az áttörést, de ez nem sikerül. Az ellenség légitámadója hatalmas félkörű alkot, a repülőgépek géppuskái ontják a tüzet, bombák nem hullanak, az ágyúk odalent az ellenséges határon hallgatnak az ágyúk lehet lövöldözni, az ellenséges gépek összekeveredtek, megindult a légi küzdelem.

Minden repülőgépre három ellenség támad.

Az üldöző gépek felemelkednek, hogy lesiklás közben felülről eregessék az ellenséges gépbe a golyókat. Egymásután zuhannak le a ropogva égő repülőgépek, a lelőtt gépeken zuhanás közben felrobbannak a fel nem használt bombák, az égő gépek millió darabra hullanak szét, a levegő megtelik a repülőgépek szilánkjával és huscafatokkal.

Körülbelül ötven repülőgép megmenekült a pusztulástól, talán némelyik pilóta több sebből vérzik, talán némelyik gépfegyverkezelő holtan fekszik a gépfegyver mellett, de az ötven repülőgép mégis megmenekült. Nem hátrálnak, a szemük előtt van a halál, de a szívükben a hősiesség dalol, azt dalolja, csak előre és

Malmosok!

Hengerek rovatkolását legmodernebb gépekkel végzi

Juhász gépgyár és vasöntöde,

Arad, Sírada Abatorului No. 1.

Gyermekórház mögött.

2885

ötven gép meglindul az ellenséges főváros felé!

A csata azonban alig ért véget, már kattog a szikratávíró. Ha ezer repülőgépet lelőttek, újabb kétezer támad, hogy a háborút végre eldöntse. Mialatt ez a kétezer repülőgép csoportosul, mialatt a tábornokok a drótnélküli távirón kiadják az utasításokat, azalatt az ötven elvesztett gép repül a főváros felé. A fővárost soha sem érik el, mert a háromezer gép mellett még mindig van ezer másik, amely arra vár, hogy rávesse magát a határon átjutott ellenséges gépekre. Támadás! A gépek egymásután zuhannak le, égő fáklyaként a földre.

Mindkét oldalon a vezérkarokban zárt ajtók mögött ülnek a tisztek és várják a jelentéseket. A szárazföldi hadseregek jelentéseit félredobják, csak a levegő érdekli őket.

Abban a pillanatban, amikor az első repülőgépjelentés megérkezik, a tisztek fellelegzenek. Már tudják, hogy a háboru eldőlt, az ország nem forog veszélyben.

Az ellenfélnek azonban nagy az izgalom. A vezérkar tudja, hogy a győztes repülőfotta bármely pillanatban rátámadhat a városokra.

Néhány perc múlva az ország minden városában és falvában kialszanak a lámpák.

Minden gyár, minden vasutvonal, minden pályaudvar vaksötétben lapul meg az éjszakában. A polgári szervezetek megkapták a parancsot, hogy légitámadás esetén vigyázzanak arra, rehog pánik törjön ki.

Nem sok időbe telik, amikor halk motorzugas hallatszik és a nagyvezérkar hivatalában jelentik:

ellenséges repülőgépek a város felett!

Kétezer repülőgép kering a városok felett, kétezer repülőgép kezdi ledobálni bombáit!

A légitámadást elhárító ágyúk bömbölnek, a reflektorok ideges fénysugarakat hajigálnak az éjszakai égboltra. A lakosság halálfélelmében ordítva a pincékbe menekül, de már zuhannak a bombák, egymásután gyulladnak ki az épületek. Az utcákon a tüzoltók rohanganak, a csapatok fegyveresen örködnek a rendre, rögtön agyonlövik a fosztogatókat és eltakarítják a sebesülteket.

És a következő pillanatban az emberek már torkukhoz kapnak, itt egy tüzoltó, ott egy katona esik össze és az emberek, a tüzoltók, a katonák halálápadtan suttogják: **gáz!** A pincéből vad ordítással törnek elő az emberek, a pincelécpsőkön már lehömpölygött a gyilkos gáz.

Tűz, robbanás, gáz pusztít egy teljes félóra hosszat a városban.

amelynek fele holtan, másik fele sebesülten, szét-tépett tüdővel fekszik.

Az országban egymás után siklanak ki a katonavonatok, mert a sineket a repülőbombák felrobbantották. A városok mint megannyi fáklya világítanak az éjszakában.

Amikor hajnalodni kezd, amikor mindenütt már csak parázslék a tűz, amikor már a gázmaszkokat szétosztották és a halottak eltakarítását elkezdik, támad fel az ország legnagyobb háborus ellensége, a nép. A nép nem akar több háborút.

A hadsereg a legnagyobb erőfeszítéssel próbál rendet teremteni és közben a fronton megkezdik a tankátörést. Helyre akarják hozni a szárazföldön azt, amit a levegőben elmulasztottak. A fronton is megindul a küzdelem.

A front mögött hiába a lelkesedés, hiába a vasakat, az ország közlekedése megakadt, szétlőtt és felrobbantott sinek és pályaudvarok nem tudják az élelmiszervonatokot továbbítani, az agyongyötört, félig leégett városok meegismérik az éhséget.

És mi lesz ezután?

Ezt csak a holnap háborújában tudjuk meg.

(VÉGE.)

Autóemelők kiváló, modern kivitelben leg- Kálmán A. Részvénytársaság, Arad előnyösebben szerezhetők be

Rádió műsor

— Romániai időszámlás. —

KEDD, JULIUS 24.

Bucuresti. 14: Hanglemezek. 15.40: Hanglemezek. 20.05: Mojai könnyű zene. 21.45: Hanglemezek. 22.15: Szimionikus hangverseny. Utána: Könnyű zene hanglemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Baum Sári zongorázik. Sz. Bárány Erzi hegedül zongorakísérettel. 14.30: Az államrendőrség zenekara. 17: „Milyen lesz a jövő repülése?” 18: Sassó Hilda énekel zongorakísérettel. 18.35: „Napoleon a magyar költészetben”. 19.10: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara. 20.10: „A magyar ház belseje”. 20.40: Kresz Géza hegedül, zongorakísérettel. 21.20: Vigjáték előadás a Stúdióban. „Nyul a bokorban”. Vigjáték 3 felvonásban. 23.10: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Utána: A Mándits jazzzenekarának műsora. — Bécs. 12.30: Parasztné hanglemezek. 13: Rádiózenekar. 17.40: Hedmon soprán énekel. 18.50: Lemezek. 20.30: Viharról szóló operarészletek. 22.45: Isselis Gyula Chopin négy balladáját játsza zongorán. 23.50: Rádiózenekar. Utána: Könnyű és tánczene. — Belgrád. 12.20: Rádiózenekar. 12.59: Népdalok zenekari kísérettel. 19.30: Népdalok zenekari kísérettel. 19.50: Gitárdalok. 21: Rádiózenekar. 22.40: Hanglemezek. 23: Zeneközvetítés a Zanacki-dómból. 23.50: Tánclemezek. — Breslau. 13: Szórakoztató zene. 16.25: Gunderlich Vilmos hegedül. 21.45: Közének az Eichendorf szabadszínházából. Utána: Tánczene. — Deutschlandsender. 12.30: Mozart: Figaro házassága (lemezek). 14: Művészlemezek. 18.30: Schubert-dalok és szerzemények. 20: Vidám dalok és költemények. Kassa. 12.30: Hanglemezek. 13.30: Katonazene. 14.30: Magyar sajtóhírek. 14.35: Hanglemezek. 19: Francia dalok és áriák. 19.25: Hanglemezek. 19.50: Hanglemezek. — Königsberg. 6: Hanglemezek. 12.30: Hanglemezek. 14.05: Hanglemezek. 18: Hanglemezek. 18.30: Dalok. 20: Hangverseny. 23: Wagner Richard: Mesterdalnokok III. felvonás. — Milano. 18.10: Tánczene. 20.30: Tarka zene. 21: Hanglemezek. 21.45: Az elve-

szett asszony. Pietri 3 felvonásos operája. Utána: Tánczene. — Róma. 18.15: Tarka zene. 22.10: Hanglemezek. 21.45: Tröste Arthur hegedűművész hangverseny. 23: Tánczene. — Varsó. 13.10: Könnyű zene. 14.20: Hanglemezek. 17: Kézzongorás hangverseny. Jazz-zene. 17.20: Zenekari hangverseny. 18.15: Népszerű zene. 19.15: Kamarazene. 20.10: Mandolinszenekar. 23.30: Tánczene.

SZERDA, JULIUS 25.

Bucuresti. 14: Hanglemezek. 14.45: Könnyű zene hanglemezek. 15.40: Könnyű zene hanglemezek. 20.05: Cseh operazene, előadja a rádiózenekar. 21.15: Francia operettzene, előadja a rádiózenekar. 22.15: Dégen Lidia zongorázik. 23: Alexandrescu Aurel énekel. 23.30: Teodorescu Mihály fuvolázik. Utána: Zeneközvetítés a Cína-étteremből. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: aradi Rác Berci és cigányzenekara. 14.30: Szmirnov Szergej balalajkenekara. 16.30: A rádió diákfelőrája. (Rembrandt). 17: Szentgyörgyi Ferenc elbeszélése. 18: „Blaha Luiza és Jászai Mari”. Janovics Jenő dr. előadása. 18.30: Jazz-zenekar műsora. 19.20: „Ruha teszi az embert”. Márkus László előadása. 19.50: Ruttkay Aladár és dr. Kárpáth Zoltán szerzeményei. Bodán Margit és Orbán Sándor előadásában. 21: Tótnyelvű előadás hanglemezekkel. „Tót ezredek hőstettei a világháborúban”. 21.20: „A szevillai borbély”. Vig dalmű 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Rossini. 22.50: Hírek, időjárásjelentés. Utána: Bura Géza és cigányzenekara muzsikál. Utána: Gutterberg szalonzenekar műsora. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 15: Hires énekesei lemezei. 17.20: Operalemezek. 18.50: Riehl Isolda alt, Bach-dalokat és áriákat ad elő. 21.45: Bécsi népest. 24: Jaritz-jazz Petrov Emil énekével. Utána: Kedélyes Bécs. — Belgrád. 12.20: Hanglemezek. 14.10: Rádiózenekar. 19.30: Christis Stefania zongorázik. 20.10: Du-bois: La Farandola. Előadja a rádiózenekar. 20.30: Népdalok, zenekari kísérettel. 23.55: Zeneközvetítés a Ratncki dómból. — Berlin. 13: Szórakoztató zene. 14.15: Kívánságlemezek. 15.15: Kívánságlemezek. 17: Könnyű zene. 19.30: Gerster: Divertimento zongorára. 20.20: Népdaléneklés. 22: Operettzene. Utána: Humoros- és tánclemezek. — Breslau. 13: Szórakoztató ze-

Dimitrescu Constantin és családja fájdalommal tudatják, hogy szeretett fiuk

NELU

július 16-án, életének 22-ik évében hosszas szenvedés után Leysinben elhunyt.

Drága halottunkat július 19-én Leysinben örök nyugalomra helyeztük.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

3008

ne. 17: Reinerz-fürdő zenekara. Szórakoztató zene operett-részletekkel. 20: Kis hangverseny. Utána: Tánczene Kölnből. — Deutschlandsender. 12.30: Szop-rán- és alkettősök. 14: Paraszttáncok hanglemezek. 16.40: Strauss Richard-hanglemezek. 21.30: S. S. hangverseny. 23.45: Hanglemezek. — Kassa. 12.30: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 14.30: Magyar hírek. 16.15: Tamburicahangverseny. 19: Hanglemezek. — Königsberg. 6: Hanglemezek. 12.30: Hanglemezek. 14.05: Hanglemezek. 17.30: Hangverseny. 20: Tarka műsor. 21.35: Bemondás szerint. 22: Zongorahangverseny. 23.40: Tánczene. — Milano. 18.10: Kamarazene. 21.45: Egyfelvonásos vigjáték. 22.30: Szimionikus hangverseny Massenzióból. — Róma. 18.10: Kamarazene. 21.10: Hanglemezek. 21.45: „Ernani”. Verdi operája. Varsó. 13: Fuvózenekar. 13.10: Szimfonikus zenekar. 14.05: Zenekari hangverseny. 18.15: Hangverseny. Zongorán és klarinéton. 19.15: Hanglemezek. 20.15: Könnyű zene hanglemezek. 20.35: Énekhangverseny. 21.12: Könnyű zene. 22.12: Énekhangverseny. 22.30: Zongoraelőadás.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
föld.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

HÁZASSÁG.

FÉRJHEZMENNE 44 éves csinosnak mondott özvegyasszony 30-40 ezer lej készpénzzel és berendezéssel. Komoly ajánlat „Jó háziasszony” jelígre az Aradi Közlöny kiadója adandók le. 2919

INTELLIGENS CSALADOK GYERMEKEI közreműködésével szerencsés házasságot köthetnek. Módszerem abszolút diszkrét és egyéni. — Komoly érdeklődésre díjtalanul válaszolok. Jurcsákné Oradea, Reg. Ferd. 7. 403

ALKALMAZÁS.

GOBLEIN munkában, perzsaszőnyeg készítésben jártas hölgy, kézimunka területbe állásba menne. Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban. 3006

ÜGYES ELADÓT biciklivel fixre és jutalékokra felveszek. Wiener, Str. Velicium No. 17. 3000

ASZTALOS és KARPITOS munkásokat felveszünk. Székely és Réti Butorgyár, Targu-Murea. 3005

LAKÁS.

NEGY SZOBA, fürdőszobás lakás (volt Barabás-féle) kiadó. Str. Ciosca 7. 3001

Kiadó különbéjárati szoba teljes ellátással 1-2 személyi tálalóember vagy más részére. Bul. Carol 81., I. em., 4. 1491

2 szobás, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Cimeket az Aradi Közlöny kiadója kérék leadni. 2141

Parkra nyíló

4 szobás magas'öldszintes modern uri lakás, nov. 1-re kiadó.

Bulev. Dragalina 14. 2981

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Erett öszibarack csemege-fajok naponta friss szedésű, beszerezhető Szabó kertészet Pancota. 2542

ELADO kisasztal, kottatartó, lámpák, fohórág, éjjeli szekrény szekrényel. Str. Alexandri 5. 3002

ALKALMI VÉTELEK! Komplet ur szoba 14.000 lei, hálószobák 1600 lei, fehér konyha, Singer varrógépek. ebéd 16 kredencek 1800, székek, fotelek, ebéd 16 divány, márkás zongorák 6000-161, csillárok, avári és perzsaszőnyegek, író asztalok, disztárgyak, ezüstök, fűzetberendezések, schöberli fotel, kasszák, fal tükrök, ágybetétek, kóregő 1800-tól, légszékények stb Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul Reg. Maria 12., Dacia mellett.

Üres vas- és fahordók eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban.

Finom pörzsölt, száraz
házi szalonna
kapható 2959
nagyobb tételeiben is.
Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójaiban

OKTATÁS.

Internatul de fete evreie.

Izr. Leányinternátus felvesz bentlakó növendékeket. Kitűnő ellátás és correpetalás. 2988

Steiner, Strada Iosif Vulcan 4.

Javitó-

és felvételi vizsgákra lelkiismeretesen előkészítünk olcsón
STEINER-internátus,
Str. Iosif Vulcan 4. 2982

ÜZLETEK.

Bérbeadó üzlethelyiség

villanyra berendezett hentes-műhely, lakás, vágóhid, jégverem, sertészhilásra alkalmas olak és melléképületek. Aradul-noun, Str Banatuului 218. (volt Fő-ucca.) Érdeklődni lehet: Str Reg. Ferdinand 131. (volt Hosszu-ucca.) 2962

KÜLÖNFÉLÉK.

Elveszett

a Calea Radnei-uj villasor-törvényszék épülete közötti uton egy barna bőrtáska 4 fürdődresszel. Megtaláló kéretik, adja le jutalom ellenében a TOSCA cukorka-üzletben, Bulev. Reg. Ferdinand. Telefon 724.

Beraktározást nagyon olcsón vállal Comissio, Dacia kávéház mellett.

Hítelt kaphat 50.000 lejig konverziós-adós földre vagy szállásbirtokra. Bővebbet: Arad, Str. Consistorului 46 Kapu alatt első ajtó jobbra. 2996

INGATLAN.

1-2 háztelök belváros legjobb helyén eladó. Tudakozódhatni: Gerő Sándor ügyvédnél. Str. Aviator Sava 8. 3003

Strada Stroescu 23. számú masszív épület, 8 bérlemény, 52.000 lej hozam, 340.000 ezer lejért eladó.

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.- pengőért